

JOHANNUS

Positief

Handleiding

250 / 350

Positief

Ambachtelijke kwaliteit,
moderne mogelijkheden

Fabrikant	Global Organ Group b.v.
Adres	Keplerlaan 2 6716 BS EDE
Land	Nederland
Telefoon	+31 (0)318 63 74 03
E-mail	inform@johannus.com
Website	www.johannus.com
Documentversie	1.2
Datum	Juli 2020

© 2020 Global Organ Group b.v.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Global Organ Group b.v.

INHOUDSOPGAVE

1	VEILIGHEID	5
1.1	Veiligheidsvoorschriften	5
1.2	Symbolen op het orgel.....	6
1.3	Symbolen in deze handleiding	6
1.4	Transport en opslag	7
1.5	Waarschuwingen en belangrijke opmerkingen	8
1.6	Plaatsing.....	10
1.7	Reparatie en gegevens	10
1.8	Aanvullende voorzorgsmaatregelen.....	11
2	INSTALLATIE.....	12
2.1	Plaatsen en aansluiten.....	12
2.2	Inschakelen	13
3	BESCHRIJVING VAN HET ORGEL.....	14
3.1	Overzicht hoofdonderdelen.....	14
3.1.1	Positief 250.....	14
3.1.2	Positief 350.....	15
3.2	Overzicht speeltafel	16
3.2.1	Positief 250.....	16
3.2.2	Positief 350.....	17
3.3	Aansluiten en inschakelen van randapparatuur.....	18
3.4	Externe aansluitingen	18
4	BEDIENING.....	19
4.1	Volumeregelaars.....	19
4.2	Zweltreden.....	19
4.3	Akoestiek	19
4.4	Adaptive Ambiance System	20
4.5	Intonaties.....	20
4.6	Registers	20
4.7	Koppels	21
4.8	Speelhulpen	22
4.9	Voorgeprogrammeerde geheugenplaatsen	22
4.10	Setzer geheugenplaatsen	23
4.11	Transpositeur.....	24
4.12	Crescendo pedaal	24
4.13	Quick Access	24
4.13.1	Programmeermodus crescendo pedaal	25
4.13.2	Klaviertoewijzing Orchestrals	25

5	JOHANNUS MENU.....	26
5.1	Ambiance	26
5.2	Crescendo	26
5.3	Datadump	27
5.4	Demo Songs	28
5.5	Expression Pedals	28
5.6	Keyboard Config	29
5.7	Key Volumes	30
5.8	MIDI Config	32
5.9	Orchestra's.....	32
5.10	Reset Procedures.....	33
5.11	Reverb Settings.....	34
5.12	Startup Settings	34
5.13	Temperaments.....	37
5.14	Tracker Action.....	38
5.15	Tuning	38
5.16	Tweeter Settings.....	39
5.17	Version.....	39
6	OPTIONELE VOICE PAKKETTEN	40
6.1	Eigenschappen per stem.....	40
6.2	Uitsluitingen.....	47
7	ONDERHOUD, STORINGEN EN GARANTIE	48
7.1	Onderhoud.....	48
7.1.1	Onderhoud meubel	48
7.1.2	Onderhoud manualen	48
7.2	Storingen.....	48
7.3	Garantie	48
8	MIDI IMPLEMENTATIES.....	49
8.1	MIDI Implementatiekaart	49
8.2	MIDI Specificaties	50

1 VEILIGHEID

1.1 Veiligheidsvoorschriften

- Plaats het orgel op een horizontale en stabiele ondergrond.
- Sluit het orgel aan op een wandcontactdoos met randaarde.
- Schakel het orgel uit als het niet in gebruik is.
- Plaats het orgel niet in een vochtige ruimte.
- Stel het orgel niet bloot aan vloeistoffen.
- Volg de aanwijzingen en voorschriften in deze gebruikershandleiding.
- Bewaar deze gebruikershandleiding bij het orgel.
- Alleen een door Global Organ Group B.V. geautoriseerde technicus mag het orgel openen. Het orgel bevat elektrostatisch gevoelige componenten. De garantie vervalt als niet-geautoriseerde het orgel openen.

1. Lees deze instructies.
2. Bewaar deze instructies.
3. Let op alle waarschuwingen.
4. Volg alle instructies.
5. Gebruik dit orgel niet in de buurt van water.
6. Reinig alleen met een droge doek.
7. Blokkeer geen van de ventilatieopeningen.
Installeer in overeenstemming met de instructies van de fabrikant.
8. Niet installeren in de buurt van warmtebronnen zoals radiatoren, verwarmingsroosters, kachels, of andere apparaten (inclusief versterkers) die warmte produceren.
9. Negeer niet het veiligheidsdoel van de gepolariseerde of geaarde stekker. Een gepolariseerde stekker heeft twee bladen waarvan de ene breder is dan de andere. Een geaarde stekker heeft twee pinnen/bladen en een derde aardingpin. De brede pin of de derde vorktand is bedoeld voor uw veiligheid. Als de meegeleverde stekker niet in uw stopcontact past, raadpleeg dan een elektricien om het verouderde stopcontact te vervangen.
10. Zorg ervoor dat er niet op het netsnoer kan worden gelopen en dat het niet bekneld kan raken, met name bij stekkers, stopcontacten en het punt waar ze uit het orgel komen.
11. Gebruik alleen hulpstukken / accessoires die zijn gespecificeerd door de fabrikant.
12. Koppel dit orgel los tijdens onweer of wanneer het gedurende lange tijd niet wordt gebruikt.
13. Laat alle onderhoud over aan bevoegd onderhoudspersoneel. Onderhoud is vereist wanneer het orgel op enigerlei wijze is beschadigd, zoals het netsnoer of de stekker is beschadigd, vloeistof is gemorst of voorwerpen in het orgel zijn gevallen, het orgel is blootgesteld aan regen of vocht, niet normaal functioneert of is verwijderd.

1.2 Symbolen op het orgel

 CAUTION
RISK OF ELECTRIC SHOCK
DO NOT OPEN

注意
感電の恐れがあります キャビネットをあけないでください

警告
为了避免触电, 请勿自行拆开机壳, 内部无用户自行维修的机件。请交乐兰公司指定维修点进行维修事宜。

경고 전기쇼크위험 - 열지 마시오.

ATTENTION: RISQUE DE CHOC ELECTRIQUE NE PAS OUVRIR

WARNING: TO REDUCE THE RISK OF FIRE OR ELECTRIC SHOCK, DO NOT EXPOSE THIS APPLIANCE TO RAIN OR MOISTURE.

AVERTISSEMENT: POUR RÉDUIRE LE RISQUE D'INCENDIE OU DE CHOC ÉLECTRIQUE, N'EXPOSEZ PAS CET APPAREIL À LA PLUIE OU À L'HUMIDITÉ.

- Laite on liitettävä suojamaadoituskoskettimilla varus ettuun pistorasiaan.
- Apparatets stikprop skal tilsluttes en stikkontakt med jord, som giver forbindelse til stikproppens jord
- Apparatet må tilkoples jordet stikkontakt.
- Apparaten skall anslutas till jordat uttag.

THIS DEVICE COMPLIES WITH PART 15 OF THE FCC RULES. OPERATION IS SUBJECT TO THE FOLLOWING TWO CONDITIONS: (1) THIS DEVICE MAY NOT CAUSE HARMFUL INTERFERENCE, AND (2) THIS DEVICE MUST ACCEPT ANY INTERFERENCE RECEIVED, INCLUDING INTERFERENCE THAT MAY CAUSE UNDESIRED OPERATION.

CAN ICES-3(B)/NMB-3(B)

仅适用于非热带气候条件下安全使用
仅适用于海拔2000m以下地区安全使用

Waarschuwing: het uitroepteken in een gelijkzijdige driehoek is bedoeld om de gebruiker attent te maken op de aanwezigheid van belangrijke bedienings- en onderhoudsinstructies in de documentatie bij het product.

De bliksemflits met pijlpuntsymbool, binnen een gelijkzijdige driehoek, is bedoeld om de gebruiker te waarschuwen voor de aanwezigheid van een niet-geïsoleerde "gevaarlijke spanning" in de behuizing van het product, die voldoende groot kan zijn om een risico te vormen van elektrische schok.

waarschuwing voor onderdelen die gevoelig zijn voor statische elektriciteit. Om schade aan elektronische onderdelen door statische elektriciteit te voorkomen, dient u uw eigen statische elektriciteit te ontladen (bijvoorbeeld tegen de CV, kraan) voordat u het orgel zelf aanraakt.

1.3 Symbolen in deze handleiding

Voorzichtigheid geboden, waarschuwing of belangrijke informatie

Niet doen of verboden om te doen

Opmerking

1.4 Transport en opslag

Let op het volgende tijdens transport en opslag:

- Verwijder de lessenaar en het pedaalbord van het orgel.
- In een ruimte opslaan met een relatieve luchtvochtigheid van 40% tot 60%. Niet in ruimtes plaatsen zoals baden, toiletten, met natte vloeren, of blootstellen aan stoom of rook, zout, vochtig, regen, vocht, stoffige of zanderige locaties.
- Minimale temperatuur binnen het opslaggebied: 0°C
- **Stel het orgel niet bloot aan direct zonlicht (UV)**, plaats het niet in de buurt van apparaten die warmte uitstralen of op een andere manier aan extreme temperaturen worden blootgesteld. Zorg ervoor dat verlichtingsapparaten met een krachtige licht/warmte-bron zich niet zeer dicht bij het toestel bevinden (zoals een pianolamp), gedurende langere tijd op hetzelfde gebied van het orgel schijnen. Overmatige hitte kan namelijk kast van het orgel vervormen of verkleuren.
- **Zorg ervoor dat rubber, vinyl of soortgelijke materialen niet gedurende lange tijd op dit orgel achterblijven.** Hierdoor kan verkleuring optreden of oppervlakte negatief beïnvloeden.
- **Plak geen stickers, lijmhoud papier en degelijke op dit orgel.** Als u dergelijke materie van het orgel pelt, kan de buitenafwerking beschadigd raken of verkleuren.
- Het netsnoer niet buigen en plaats er geen zware voorwerpen op.
- **Laat geen vreemde voorwerpen of vloeistoffen in het orgel komen;** Plaats geen vloeistoffen op dit orgel. Vermijd het gebruik van insecticiden, parfums, alcohol, nagellak, spuitbussen, enz. bij het orgel. Veeg vloeistof dat op het orgel is gemorst meteen af met een droge, zachte doek. Gebruik nooit benzine, verdunners, alcohol of oplosmiddelen om de mogelijkheid van verkleuring en / of vervorming te voorkomen.
- **Voordat u het orgel schoonmaakt, moet u het uitzetten en de stekker van het netsnoer uit het stopcontact halen.** Gebruik een droge, zachte doek om het orgel schoon te maken; of een iets vochtige doek. Probeer het hele oppervlak met een gelijke hoeveelheid kracht schoon te vegen, met de houtnerf mee. Te hard wrijven in hetzelfde gebied kan de afwerking beschadigen.
- **Het orgel niet openen. Demonteer of wijzig het niet zelf.**
- **Klim niet op het orgel, plaats er geen zware voorwerpen op, ook niet op het toetsenbord of pedaalbord. Dit kan tot gevaarlijke situaties leiden –** zoals kantelen, afschuiven / afvallen van zware voorwerpen. Dit kan ook leiden tot storingen, zoals toetsen/knoppen die geen geluid meer produceren.
- **Stel het orgel niet bloot aan sterke schokken of trillingen, laat het niet vallen.** Druk nooit hard op het displayscherm.
- **Waarschuwingen bij het verplaatsen van dit orgel:** Omdat dit orgel zeer zwaar is, moet u ervoor zorgen dat er voldoende mensen bij de hand zijn om u te helpen, zodat u het veilig op kunt tillen en verplaatsen, zonder dat dit tot (in)spanning leidt. Zorg voor een stevige grip, om uzelf te beschermen tegen letsel en tevens het orgel en omgeving tegen beschadigingen. Als u het orgel moet verplaatsen, raadpleegt u uw handelaar of Global Organ Group B.V.

1.5 Waarschuwingen en belangrijke opmerkingen

Dit orgel is uitsluitend bedoeld voor binnenshuis gebruik.

Sluit het netsnoer aan op een stopcontact met de juiste spanning zoals gemarkeerd onder het toetsenbord van het orgel.

Zorg dat de stekker van dit orgel op een geaard stopcontact wordt aangesloten

Het snoer en netstekker nooit met natte handen aanraken.

Schakel het orgel uit als er een fout of storing optreedt. Schakel dan het orgel onmiddellijk uit, haal het netsnoer uit het stopcontact en vraag onderhoud aan uw winkelier of aan Global Organ Group B.V., wanneer:

- Het netsnoer of de stekker is beschadigd; of
- Als rook of ongebruikelijke geur optreedt; of
- Er voorwerpen ingevallen zijn, of vloeistof op het orgel is gemorst; of
- Het orgel is blootgesteld aan regen (of op andere manier is nat geworden); of
- Het orgel lijkt niet normaal te werken of vertoont een opmerkelijke prestatiewijziging.

Gebruik het orgel niet in andere landen waar een andere netspanning wordt gebruikt.

Raadpleeg uw verkoper of Global Organ Group B.V. voordat het orgel in het buitenland wordt aangesloten.

Aanwezigheid kinderen. Voor hun veiligheid moeten volwassenen er voor zorgen dat kinderen jonger dan 16 jaar het instrument correct gebruiken en het orgel zich in een stabiele positie bevind. Een volwassene moet altijd aanwezig zijn om toezicht te houden op en het gebruik door een kind te begeleiden. Vanwege het gewicht van het instrument is het aan te bevelen om het veilig door een vakman aan een muur of vloer te bevestigen, om om kantelen te voorkomen. Dit, hoewel alle veiligheidsmaatregelen zijn getroffen om ongevallen te voorkomen.

Sluit dit orgel niet aan op hetzelfde stopcontact dat wordt gebruikt door een elektrisch apparaat waarin een omvormer of een motor zit (zoals een koelkast, wasmachine, magnetronoven of airconditioner). Afhankelijk van de manier waarop het elektrische apparaat wordt gebruikt, kan het geluid van het orgel negatief worden beïnvloed. Als het niet praktisch is om een apart stopcontact te gebruiken, sluit dan een ontstoringfilter aan tussen de netstekker van het orgel en het stopcontact.

Deel een stopcontact niet met een onredelijk aantal andere apparaten. Wees daarbij extra voorzichtig bij het gebruik van verlengsnoeren - het totale vermogen dat wordt gebruikt door alle apparaten die u op het stopcontact van het verlengsnoer hebt aangesloten, mag nooit meer zijn dan het nominale vermogen (watt / ampère) van het verlengsnoer. Overmatige belasting kan kortsluiting veroorzaken, doordat het snoer heet wordt en uiteindelijk zal smelten. – rol een verlengsnoer daarom altijd geheel af.

Om storingen en uitval van apparatuur te voorkomen, dient u altijd eerst uw apparatuur uit te schakelen voordat u aansluitingen maakt.

Alhoewel LCD en LED's niet meer oplichten wanneer het orgel is uitgeschakeld, betekent dit niet automatisch dat het orgel volledig is losgekoppeld van de netspanning. Voor het volledig uitschakelen van het orgel, moet eerst de aan/uitschakelaar van het orgel uitgezet worden en daarna de stekker uit het stopcontact. Om deze reden is het handig dat het stopcontact gemakkelijk bereikbaar blijft.

Als het onweert en mogelijke blikseminslag in uw gebied vermoedt, haal dan de stekker uit het stopcontact.

Maak regelmatig de stekker van het netsnoer schoon. Hiervoor van tijd tot tijd de stekker uit het stopcontact halen en schoon maken met een droge doek, om al het vuil en stof en te verwijderen dat kan zijn opgehoopt rond de stekker uitsteeksels. Haal ook de stekker uit het stopcontact wanneer het orgel gedurende een langere periode niet wordt gebruikt tijd. Een ophoping van stof tussen de stekker en stopcontact kan leiden tot slechte isolatie en vuur tot gevolg hebben.

De instellingen die u aan het bewerken was, zullen verloren gaan wanneer het orgel wordt uitgeschakeld. Als u uw instellingen wilt behouden, moet u uw instellingen opslaan voordat u het orgel uitschakelt.

Plaats op een goed geventileerde locatie. Plaats het orgel zodanig dat een goede ventilatie niet wordt belemmert.

Beheer kabels voor veiligheid. Probeer te voorkomen dat koorden en kabels verstrikt raken, of er over gevallen kan worden. Alle kabels en snoeren moeten ook zo worden geplaatst dat ze buiten het bereik van kinderen zijn.

Pak de stekker vast bij het aansluiten of loskoppelen van het netsnoer. Pak altijd alleen de stekker van het netsnoer vast bij het aansluiten op of loskoppelen van een stopcontact – trek nooit aan het snoer zelf!

Voorzorgsmaatregelen met betrekking tot het gebruik van de bank. Houd bij het gebruik van de bank rekening met de volgende punten:

- Sta niet toe dat twee of meer personen op de bank gaan zitten.
- Stel de hoogte niet af terwijl iemand, of u zelf, op de bank zit.

Verwijder het luidsprekerrooster en de luidspreker niet. Verwijder het luidsprekerrooster en luidspreker op wat voor manier dan ook. De luidspreker kan niet door de gebruiker worden vervangen. Binnen de orgel kast zijn schok gevaarlijke spanningen en stromingen aanwezig.

Om het orgel volledig uit te schakelen, los te koppelen van de netspanning, eerst de aan/uit-netschakelaar op "uit" zetten, daarna eventueel ook de netstekker uit het stopcontact halen. Met zowel de aan/uit-netschakelaar als de netstekker is de hoofdstroom voor dit orgel veilig te onderbreken. Daarom is het raadzaam dat zomogelijk de aan/uit-schakelaar als de netstekker gemakkelijk toegankelijk blijven.

Maak (zelf) geen interne verbindingen voor de externe 'rear' luidsprekers. Laat al het onderhoud over aan uw verkoper of Global Organ Group B.V.

1.6 Plaatsing

- Door het orgel te gebruiken in de buurt van eindversterkers (of andere apparatuur met grote transformatoren) kan brom worden veroorzaakt. Om het probleem op te lossen, verandert u de richting van dit orgel, draait de stekker om, of verplaatst het verder weg van de storingsbron.
- Dit orgel kan mogelijk interferentie veroorzaken in de radio- en televisieontvangst. Gebruik dit orgel niet in de buurt van dergelijke ontvangers.
- Draadloze communicatieapparaten, zoals mobiele telefoons, die in de buurt van dit orgel worden gebruikt kunnen ruis veroorzaken. Deze ruis kan optreden bij het ontvangen of bij rond aannemen van een telefoonoproep of tijdens een gesprek. Als u dergelijke problemen ondervindt, moet u deze draadloze apparaten verplaatsen zodat ze zich op grotere afstand van dit orgel bevinden, of ze uitschakelen.
- **Stel het orgel niet bloot aan direct zonlicht of extreme temperaturen. Plaats het niet in de buurt van apparatuur die veel warmte uitstraalt.** Sta ook niet toe dat verlichtingsapparaten zich zeer dicht bij het toestel bevinden (zoals een pianolamp), of krachtige schijnwerpers gedurende langere tijd op hetzelfde gebied van het orgel schijnen. Overmatige hitte kan het orgel doen vervormen of verkleuren.
- **Sta niet toe dat rubber, vinyl of soortgelijke materialen gedurende lange tijd op dit orgel achterblijven.** Dergelijke voorwerpen kunnen de afwerking doen verkleuren of anderszins schadelijk beïnvloeden.
- **Laat geen voorwerpen lang boven op het toetsenbord of het pedaalbord liggen.** Dit kan storingen veroorzaken, zoals toetsen die geen geluid meer produceren.
- **Plak geen stickers, "post-it's" en dergelijke op dit orgel.** Als deze van het orgel worden afgetrokken, kan dit de buitenafwerking beschadigen en/of materiaal doen verkleuren door de invloed van de lijm.
- Vanwege het gewicht van het instrument is het aan te bevelen om het veilig door een vakman aan een muur of vloer te bevestigen, om om kantelen te voorkomen. Dit, hoewel alle veiligheidsmaatregelen zijn getroffen om ongevallen te voorkomen.

1.7 Reparatie en gegevens

Houd er rekening mee dat alle gegevens in het geheugen van het orgel verloren kunnen gaan wanneer het orgel wordt verzonden voor reparaties. Daarom is het verstandig altijd eerst een back-up van belangrijke gegevens te maken, op papier te noteren (indien mogelijk).

Tijdens reparaties wordt de nodige aandacht besteed om het verlies van gegevens te voorkomen. In bepaalde gevallen (bijvoorbeeld wanneer het geheugen circuit zelf niet in orde is, of daarmee verband houdt), zal het helaas niet mogelijk zijn om de gegevens te herstellen. Global Organ Group B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor dergelijk verlies aan gegevens.

1.8 Aanvullende voorzorgsmaatregelen

- Houd er rekening mee dat de inhoud van het geheugen onherroepelijk verloren kan gaan als gevolg van een storing of onjuiste bediening van het orgel. We raden aan om regelmatig een back-up te bewaren van belangrijke gegevens.
- Helaas kan het onmogelijk blijken om de inhoud van de gegevens die in het geheugen van het orgel waren opgeslagen te herstellen nadat deze verloren waren gegaan. Global Organ Group B.V. is niet aansprakelijk voor dergelijk verlies van gegevens.
- Behandel de knoppen, schuifregelaars en andere bedieningselementen van het orgel met zorg, zo ook het gebruik van aansluitingen. Een ruwe behandeling kan tot storing leiden.
- Sla nooit op het displayvenster. Druk ook nooit te hard op het display venster.
- Bij de normale werking zal wat warmte uit het orgel kunnen komen.
- Gehoorschade voorkomen door niet te luisteren gedurende lange perioden met hoge volumenniveaus. Dit orgel, kan uit zich zelf of in combinatie met een versterker en koptelefoon of luidsprekers, mogelijk geluidsniveaus produceren die permanent gehoorverlies kunnen veroorzaken. Werk daarom niet gedurende een lange tijd op een hoog volumenniveau, of op een niveau dat oncomfortabel is. Als u enig gehoorverlies of oorsuizen constateert, moet u onmiddellijk stoppen met het gebruik van het orgel en een audioloog raadplegen.
- Probeer het volume van het orgel op een redelijk niveau te houden om te voorkomen dat anderen in de buurt worden gestoord. Misschien geeft u er de voorkeur aan om een koptelefoon te gebruiken, zodat u zich geen zorgen hoeft te maken over de mensen om u heen.
- Verpak het orgel in schokabsorberend materiaal wanneer u de eenheid moet vervoeren. Als u het orgel vervoert zonder dit te doen, kan het beschadigd raken, krassen opkomen, of storingen veroorzaken.
- Druk niet op de muziekstandaard.
- Sommige verbindingkabels bevatten weerstanden. Gebruik geen kabels met weerstanden. Het gebruik van dergelijke kabels kan ervoor zorgen dat het geluidsniveau extreem laag of onhoorbaar is. Neem voor informatie over kabelspecificaties contact op met de fabrikant van de kabel.
- Door het structurele ontwerp van dit orgel kunnen kleine huisdieren of andere dieren erin verstrikt raken. Als een dergelijke situatie zich voordoet, moet u het orgel onmiddellijk uitschakelen en het netsnoer uit het stopcontact halen. Raadpleeg dan de winkel waar u het orgel hebt gekocht of neem contact op met Global Organ Group B.V.
- De uitleg in deze handleiding bevat illustraties die weergeven wat op het scherm moet worden weergegeven.

Houd er echter rekening mee dat uw orgel mogelijk een nieuwere, verbeterde versie van het systeem bevat (bijvoorbeeld nieuwere geluiden), dus wat u daadwerkelijk op het scherm ziet, komt mogelijk niet altijd overeen met wat in de handleiding wordt weergegeven.

2 INSTALLATIE

2.1 Plaatsen en aansluiten

1. Plaats het orgel op een horizontale en stabiele ondergrond.
2. Laat het orgel iets naar achter hellen.
3. Schuif het pedaal (C) tegen het orgel aan.
4. Zet het orgel recht.
5. Plaats de orgelbank (B) over het pedaal.
6. Controleer of de netspanning van het orgel overeenkomt met de netspanning van uw stroomnet. Zie serieplaat (A).
7. Sluit het orgel aan op een wandcontactdoos met randaarde.

2.2 Inschakelen

Schakel het orgel in met de aan/uit schakelaar rechts naast de manualen.
Wacht enkele seconden.

Het opstarten van de bedieningsfuncties en de instellingen kost enige tijd.

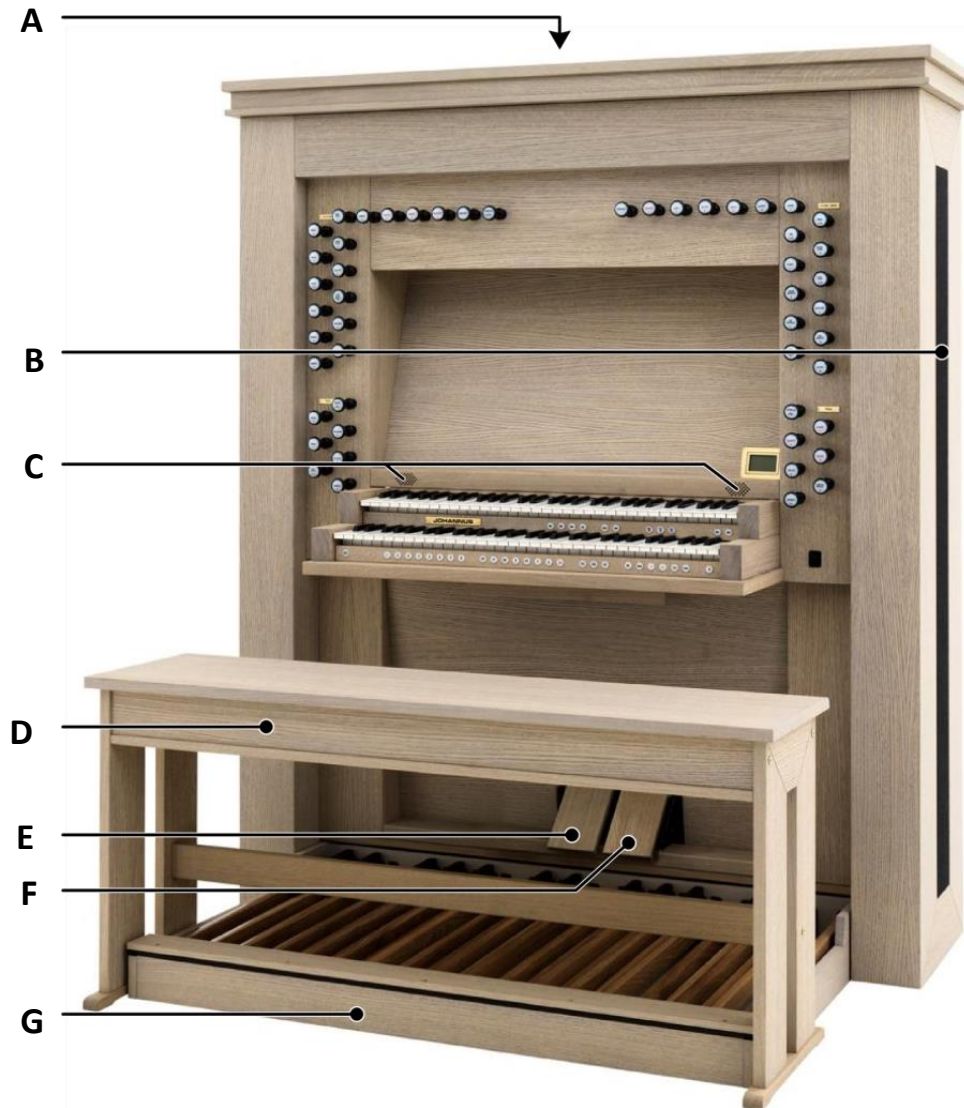
Het orgel is volledig opgestart wanneer de lampjes van de 0-knop (en de standaard ingestelde functies) gaan branden en de instellingen verschijnen op het display.

Romantic in Bovenkerk Kampen	
Mem : 1	 Sw
Trans : 0/440	
Temp : Equal	
Amb : Center	
Cresc : Off	

3 BESCHRIJVING VAN HET ORGEL

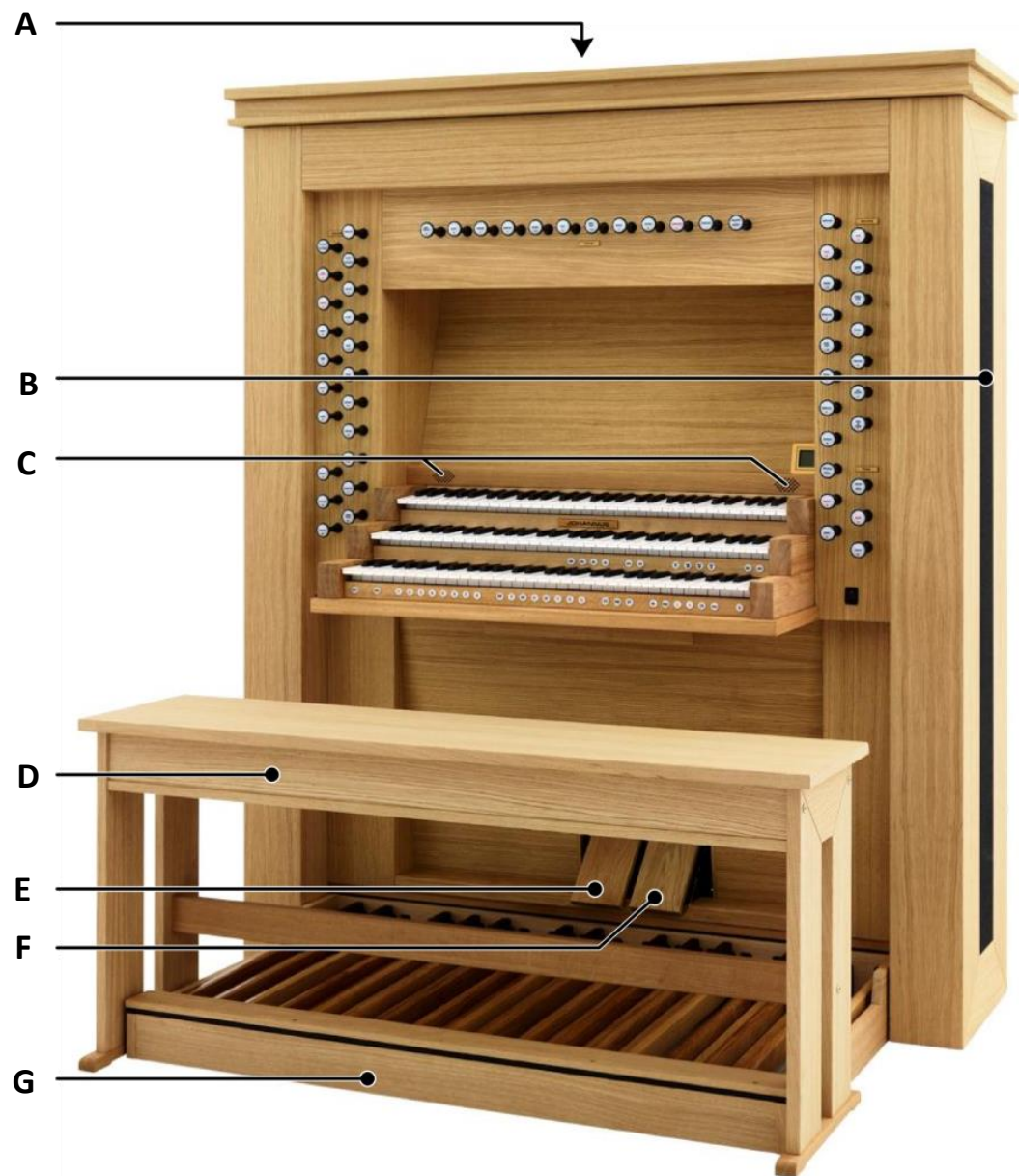
3.1 Overzicht hoofdonderdelen

3.1.1 Positief 250

- A Luidsprekers
- B Surround luidsprekers
- C Hogetonenluidsprekers
- D Orgelbank
- E Zwelpedaal
- F Crescendo pedaal
- G Pedaal

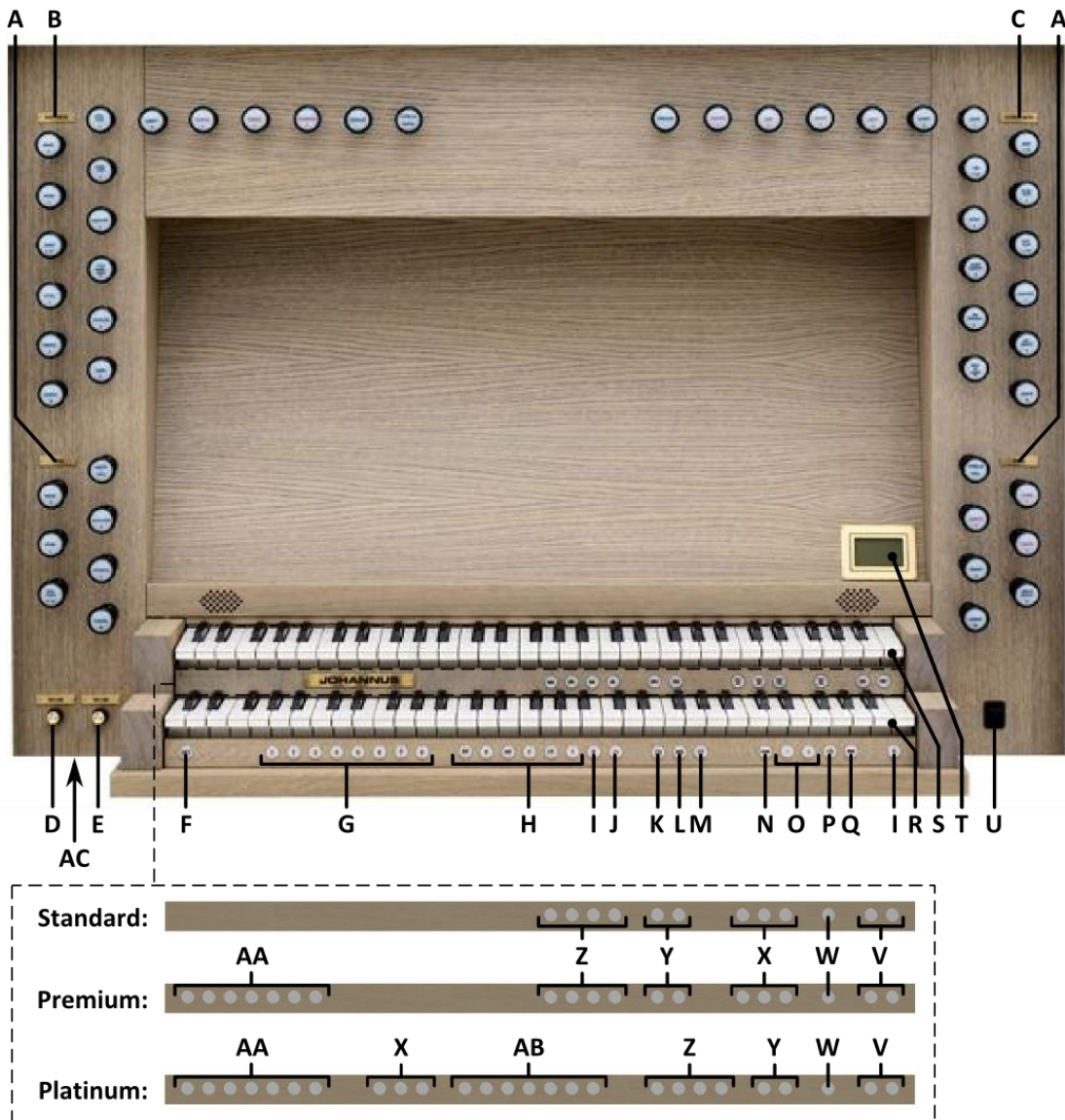
3.1.2 Positief 350

- A** Luidsprekers
- B** Surround luidsprekers
- C** Hogetonenluidsprekers
- D** Orgelbank
- E** Zwelpedaal
- F** Crescendo pedaal
- G** Pedaal

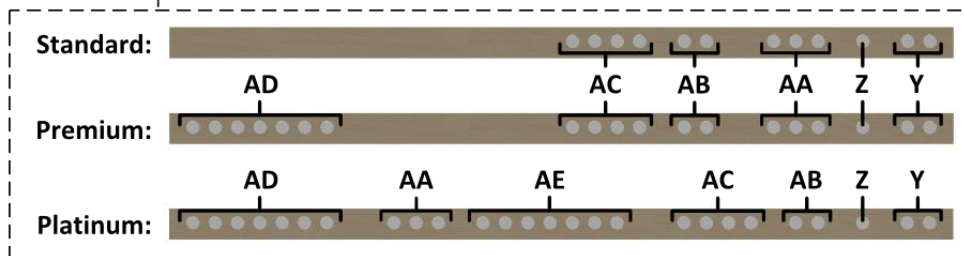
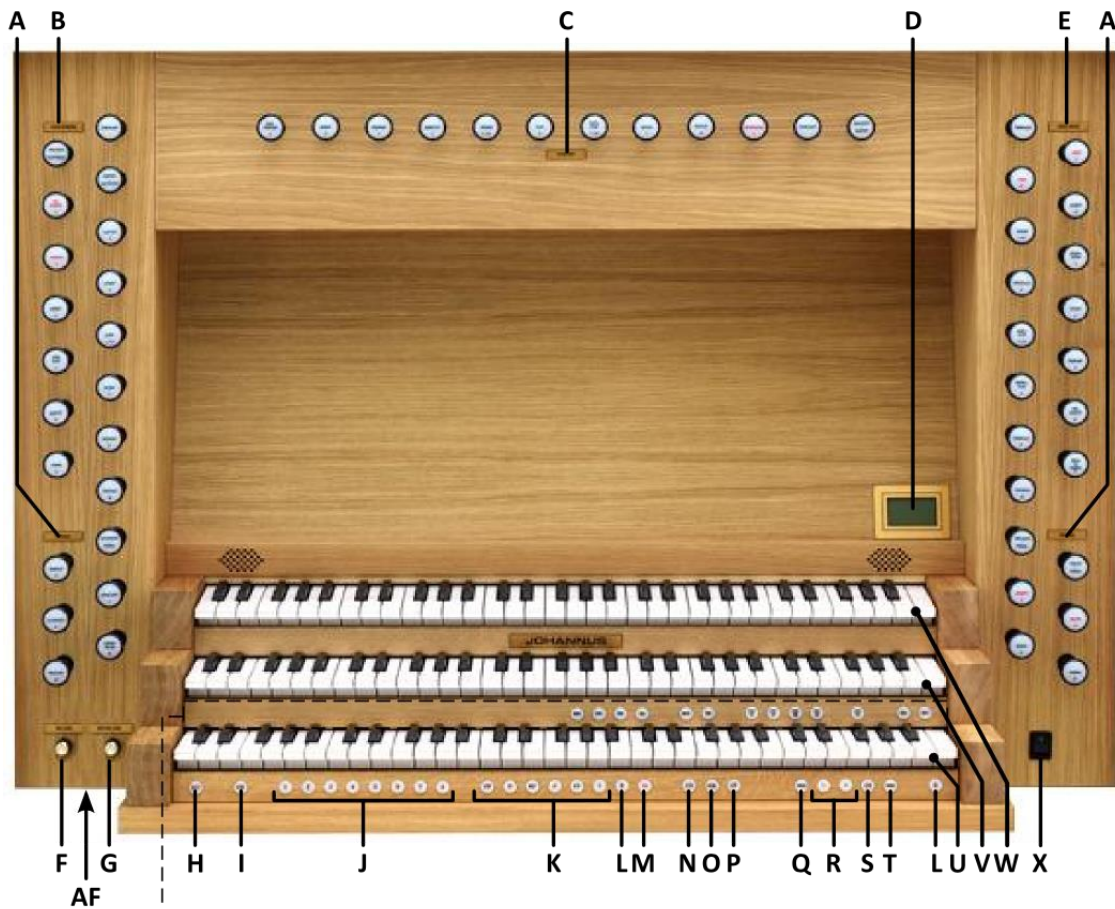
3.2 Overzicht speeltafel

3.2.1 Positief 250

A	Pedaalregisters	P	CR: Crescendo
B	Hoofdwerkregisters	Q	MENU
C	Zwelwerkregisters	R	Manuaal Hoofdwerk
D	Volumeregelaar Orgel	S	Manuaal Zwelwerk
E	Volumeregelaar Akoestiek	T	Display
F	SET / ENTER	U	Aan/Uit schakelaar
G	Setzer geheugenplaatsen	V	SEQ- en SEQ+ knoppen
H	Voorgeprogrammeerd geheugen	W	S/S: Generaal Zwel
I	0: Recall / Reset	X	MIDI registers
J	TA: Tongwerken Af	Y	Intonatievariaties
K	CH: Chorus	Z	Intonatiestijlen
L	MB: Manuaal Bas	AA	Orkest solostemmen
M	CF: Cantus Firmus	AB	Orkeststemmen
N	TRANS.: Transpositieurb	AC	Hoofdtelefoonaansluiting
O	- en + knoppen		

Positief 350

A	Pedaalregisters	Q	TRANS.: Transpositeur
B	Hoofdwerkregisters	R	- en + knoppen
C	Positiefregisters	S	CR: Crescendo
D	Display	T	MENU
E	Zwelwerkregisters	U	Manuaal Positief
F	Volumeregelaar Orgel	V	Manuaal Hoofdwerk
G	Volumeregelaar Akoestiek	W	Manuaal Zwelwerk
H	SET / ENTER	X	Aan/Uit schakelaar
I	KW: Klavierwissel	Y	SEQ- en SEQ+ knoppen
J	Setzer geheugenplaatsen	Z	S/S: Generaal Zwel
K	Voorgeprogrammeerd geheugen	AA	MIDI registers
L	O: Recall / Reset	AB	Intonatievariaties
M	TA: Tongwerken Af	AC	Intonatiestijlen
N	CH: Chorus	AD	Orkest solostemmen
O	MB: Manuaal Bas	AE	Orkeststemmen
P	CF: Cantus Firmus	AF	Hoofdtelefoonaansluiting

3.3 Aansluiten en inschakelen van randapparatuur

U kunt randapparatuur (bijvoorbeeld een MIDI-apparaat) aansluiten op het orgel.

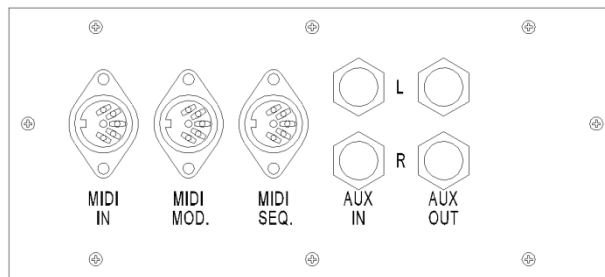

Volg de instructies beschreven in de documentatie van de randapparatuur.

1. Schakel het orgel en de randapparatuur uit.
2. Sluit de randapparatuur aan op het orgel.
3. Schakel de randapparatuur in.
4. Schakel het orgel in.

3.4 Externe aansluitingen

De externe aansluitingen bevinden zich links achter op het orgel.

MIDI IN: Een ingang bestemd voor het ontvangen van MIDI-codes van andere apparaten.

MIDI MOD: Een programmeerbare MIDI-uitgang om bijvoorbeeld een sound module of expander aan te sluiten.

MIDI SEQ: Een niet-programmeerbare MIDI-uitgang om bijvoorbeeld een Johannus Sequencer+ of PC (met bijvoorbeeld het optionele Johannus Intonat programma) aan te sluiten.

AUX IN: Een stereo audio ingang bestemd om het geluid van een extern apparaat via de versterkers van het orgel te laten klinken. Zo kan bijvoorbeeld een expander, die via de MIDI MOD. op het orgel is aangesloten, via de luidsprekers van het orgel worden weergegeven.

AUX OUT: Een stereo audio uitgang bestemd voor het aansluiten van een extern apparaat (bijvoorbeeld versterker of opname apparaat).

PHONES: Een hoofdtelefoonaansluiting, geschikt voor een hoofdtelefoon met een impedantie van 30 Ω of hoger (zie specificaties hoofdtelefoon). Locatie van de aansluiting: zie 'Overzicht speeltafel', punt AC (*Positief 250*) of punt AF (*Positief 350*).

Bij het gebruik van de hoofdtelefoon worden de luidsprekers van het orgel automatisch uitgeschakeld.

4 BEDIENING

4.1 Volumeregelaars

Orgel: Met de volumeregelaar ORGEL wordt het totale volume van het orgel ingesteld worden.

Akoestiek: Met de volumeregelaar AKOESTIEK wordt het volume van het akoestiek effect ingesteld worden.

4.2 Zweltreden

Het orgel beschikt in de standaard uitvoering over twee zweltreden waarvan standaard een is ingesteld als zwelpedaal voor het Zwelwerk en een als crescendo pedaal. Via het Johannes Menu is de functie van beide zweltreden te wijzigen, zie § 5.5 Expression Pedals.

Bediening van een zweltrede met zwelpedaalfunctie geeft naast een volumewijziging ook een klankkleur wijziging. Hiermee wordt het effect van de zwelkast van het pijporgel gesimuleerd.

Extra zweltrede (optioneel)

Indien het orgel is uitgevoerd met een optioneel Deluxe Pakket is er een extra zweltrede aanwezig. Deze extra zweltrede is standaard ingesteld als zwelpedaal voor het Positief, Hoofdwerk en Pedaal. Via het Johannes Menu is deze functie te wijzigen, zie § 5.5 Expression Pedals.

4.3 Akoestiek

Het orgel is uitgevoerd met het LIVEverb akoestiekstelsel waarmee een natuurgetrouw akoestiekeffect wordt gerealiseerd door gebruik te maken van galmopnames van bestaande kerken en concertzalen.

Draai aan de volumeregelaar AKOESTIEK om het volume van de galm te regelen.

Met behulp van het Johannes Menu kunt u kiezen uit 12 verschillende kerken en concertzalen.

In volgorde van galmlengte zijn dit:

- St. Salviuskerk, Limbricht 2,5s
- Zuidervermaning, Westzaan 2,5s
- Frogner Kirke, Oslo 3,5s
- Feike Asmazaal, Johannes Ede 3,5s
- Plantagekerk, Zwolle 4,5s
- St. Jozef, Utrecht 4,5s
- Oude Kerk, Ede 5s
- Oude Kerk, Amsterdam 5,5s
- St. Peter, Bonn-Vilich 6s
- Kruisverheffingskerk, Raalte 6,5s

-
- Bovenkerk, Kampen 7s
 - Église Notre Dame, La Grand-Combe 8s

Zie § 5.11 voor de keuze van een kerk of concertzaal per intonatiestijl en -variatie.

4.4 Adaptive Ambiance System

Adaptive Ambiance System is een functie die u in combinatie met LIVEverb het gevoel van de omgeving, de ruimte waarin u zich bevindt laat ervaren. Het Adaptive Ambiance System laat u als het ware kiezen waar u in de kerk wilt zitten om van de klank van uw orgel te genieten. Zoals u bij het bezoeken van een orgelconcert de juiste plaats in de kerk uitzoekt waar de orgelklank het mooist uitkomt. Voor de één is dat meer vooraan om ieder detail van de klank te horen, voor de ander weer meer achter in de kerk om van de versmelting van de nagalm met de orgelklank te genieten.

Er is keuze uit 4 locaties:

- Location Organ Console: u zit aan de speeltafel van het orgel
- Location Front: u zit voorin de kerk
- Location Center: u zit in het midden van de kerk
- Location Rear: u zit achter in de kerk

Naast de keuze van de locatie heeft u ook de mogelijkheid om via de volume regelaar van de nagalm de balans tussen de orgelklank en de ambiance te regelen. Hoe meer nagalmvolume u geeft, hoe meer u de ingestelde ambiance ervaart.

Met behulp van het Johannes Menu kunt u kiezen op welke locatie in de kerk u wilt gaan 'zitten' om van uw orgel te genieten, zie § 5.1 Ambiance.

4.5 Intonaties

Het orgel beschikt over 12 intonaties, verdeeld in vier stijlen: Romantisch (ROM), Symfonisch (SYM), Barok (BAR) en Historisch (HIS) en drie variaties per stijl: Standaard, Solo (SOLO) en Trio (TRIO).

Selecteer een intonatiestijl door de knop ROM, SYM, BAR of HIS in te drukken, selecteer een intonatievariatie door de knop SOLO of TRIO in te drukken. Als SOLO of TRIO niet geactiveerd zijn is automatisch de standaard intonatie gekozen.

4.6 Registers

De registers worden geactiveerd via de registerknoppen, via het voorgeprogrammeerd geheugen, via het setzergeheugen of via het crescendo pedaal. Het lampje van de registerknop brandt als het betreffende register actief is.

De volgende hoofdgroepen registers zijn te onderscheiden:

Pedaal: Activeert de registers die bij het Pedaal horen.
Positief: Activeert de registers die bij het Positief horen (*alleen Positief 350*).
Hoofdwerk: Activeert de registers die bij het Hoofdwerk horen.
Zwelwerk: Activeert de registers die bij het Zwelwerk horen.

Solo- en orkeststemmen (optioneel)

Indien het orgel is uitgevoerd met het optionele Premium of Platinum Voice Pakket heeft u de beschikking over een aantal solo- en orkeststemmen. Deze solo- en orkeststemmen worden geactiveerd via duimschakelaars tussen de manualen. Het lampje van de duimschakelaar brandt als de desbetreffende solo- of orkeststem actief is. Zie hoofdstuk 6 Optionele Voice Pakketten voor meer informatie over de solo- en orkeststemmen.

De solo- en orkeststemmen zijn standaard bespeelbaar vanaf een door de fabriek bepaald klavier. Dit is door de gebruiker te wijzigen via Quick Access, zie § 4.13.2 Klaviertoewijzing Orchestrals, en het Johannus Menu, zie § 5.9 Orchestrals.

4.7 Koppels

Manuaalkoppels:

POSITIEF - HOOFDWERK (*alleen Positief 350*):
Koppelt de toetsen van het Positief aan het Hoofdwerk.
ZWELWERK - HOOFDWERK:
Koppelt de toetsen van het Zwelwerk aan het Hoofdwerk.
ZWELWERK - POSITIEF (*alleen Positief 350*):
Koppelt de toetsen van het Zwelwerk aan het Positief.

Pedaalkoppels:

POSITIEF - PEDAAL (*alleen Positief 350*):
Koppelt de toetsen van het Positief aan het Pedaal.
HOOFDWERK - PEDAAL:
Koppelt de toetsen van het Hoofdwerk aan het Pedaal.
ZWELWERK - PEDAAL:
Koppelt de toetsen van het Zwelwerk aan het Pedaal.

Manuaal Bas (MB):

Koppelt het Pedaal monofoon aan het Hoofdwerk. Alleen de laagst gespeelde toets op het Hoofdwerk wordt van het Pedaal naar het Hoofdwerk gekoppeld. Wordt alleen de laagste toets van een akkoord losgelaten, valt de door de Manuaal Bas geactiveerde toets weg totdat opnieuw een laagste toets gespeeld wordt. Dit om hinderlijk "springen" van basstoetsen te voorkomen. Activeer de Manuaal Bas via de MB-knop.

Gebruik de Manuaal Bas niet gelijktijdig met pedaalspel om dubbele pedaaltonen te voorkomen.

Cantus Firmus (CF):

Cantus firmus: Latijn voor 'vaste stem' of 'uitkomende stem'.

Koppelt het Zwellwerk monofoon aan het Hoofdwerk. Alleen de hoogst gespeelde toets op het Hoofdwerk wordt van het Zwellwerk naar het Hoofdwerk gekoppeld. Met gebruik van een soloregistratie op het Zwellwerk wordt, spelend op alleen het Hoofdwerk, een solo gehoord.

Wordt alleen de hoogste toets van een akkoord losgelaten, valt de door de Cantus Firmus geactiveerde toets weg totdat opnieuw een hoogste toets gespeeld wordt.

Dit om hinderlijk "springen" van solotoetsen te voorkomen.

Activeer de Cantus Firmus via de CF-knop.

Gebruik de Cantus Firmus niet gelijktijdig met de koppel ZWELWERK - HOOFDWERK. Hierdoor wordt de solofunctie van de Cantus Firmus ongedaan gemaakt.

4.8 Speelhulpen

Klavierwissel (KW) *(alleen Positief 350):*

Klavierwissel is een functie om de manualen van het Positief en het Hoofdwerk om te wisselen. Bij inschakeling is manuaal 1 het Hoofdwerk manuaal en manuaal 2 het Positief manuaal. Activeer de Klavierwissel via de KW-knop.

Chorus (CH):

Chorus is een functie voor het licht verstemmen van de registers van het orgel om het een bredere en meer levendige klank te geven. Activeer de Chorus via de CH-knop.

Tongwerken Af (TA):

Tongwerken Af is een functie om alle tongwerken in één keer uit te schakelen. Zolang de functie is geactiveerd kunnen geen tongwerken worden ingeschakeld. Bij het uitschakelen van de functie worden de tongwerken die aanstonden weer ingeschakeld. Activeer de functie Tongwerken Af via de TA-knop.

Recall / Reset functie (0):

Met de 0-knop kunnen registraties op twee niveaus ongedaan gemaakt worden:

1. De 0-knop kort indrukken: alleen de laatste wijziging wordt geannuleerd.
2. De 0-knop lang indrukken: Alle registraties worden uitgeschakeld.

Sequence - en +

Sequence is een functie om stapsgewijze setzergeheugenplaatsen te gebruiken.

1. Kies de geheugenplaats van waaruit u wilt gaan stappen (bijvoorbeeld geheugen niveau 2, plaats 2).
2. Druk op de SEQ- of SEQ+ -knop om naar de vorige respectievelijk volgende geheugenplaats te gaan.

4.9 Voorgeprogrammeerde geheugenplaatsen

Voorgeprogrammeerde geheugenplaatsen zijn beschikbaar via de knoppen PP t/m T. Deze zes geheugenplaatsen hebben een fabrieksinstelling (preset) passend bij het zachte pianissimo tot het sterke tutti.

Oproepen van een voorgeprogrammeerde geheugenplaats:

Druk een voorgeprogrammeerde geheugenplaats (PP t/m T) in. De actieve registers lichten op.

Programmeren van een voorgeprogrammeerde geheugenplaats:

De huidige instelling van de voorgeprogrammeerde geheugenplaats gaat verloren.

Hoewel het mogelijk is elke willekeurige registratie onder een knop van een voorgeprogrammeerde geheugenplaats op te slaan is het aan te raden een registratie passend bij de tekst van de knop te kiezen.

1. Selecteer de gewenste registers.
2. Druk de SET-knop in en houd deze ingedrukt.
3. Druk de gewenste voorgeprogrammeerde geheugenplaats (PP-T) in.
4. Laat de SET-knop los.

4.10 Setzer geheugenplaatsen

Met behulp van het setzergeheugen kan met één knop een registratie actief gemaakt worden. Het setzergeheugen bestaat uit 75 niveaus. Deze niveaus zijn op het display te zien (Mem : ...). Elk niveau heeft acht geheugenplaatsen (knoppen 1 t/m 8). De in totaal 600 setzergeheugenplaatsen zijn leeg bij aanvang en zelf te programmeren.

Romantic in Bovenkerk Kampen	
Mem : 1	█
Trans : 0/440	
Temp : Equal	
Amb : Center	
Cresc : Off	Sw

Programmeren van een setzergeheugenplaats:

De instelling van de setzergeheugenplaats gaat verloren.

1. Selecteer de gewenste registers.
2. Kies met de - en + knoppen voor een niveau (1-75) op het display.
3. Druk de SET-knop in en houd deze vast.
4. Druk de gewenste geheugenplaats (1-8) in.
5. Laat de SET-knop los.

Oproepen van een setzergeheugenplaats:

1. Kies met de - en + knoppen voor een niveau (1-75) op het display.
2. Druk de gewenste geheugenplaats (1-8) in. De actieve registers lichten op.

Met de knoppen SEQ- en SEQ+ kunnen in stappen van één een lagere respectievelijk hogere geheugenplaats gekozen worden. De verlichte geheugenplaatsknop en het display geven aan welke plaats geselecteerd is.

4.11 Transpositie

De functie Transpositie verschuift de toonhoogte in halve toonafstanden (van -8 tot +8). De ingestelde verschuiving is op het display af te lezen (Trans: ...).

1. Druk de TRANS.-knop in.
2. Stel met de - en de + knoppen de gewenste toonhoogte in.
3. Indien de wijziging vastgezet dient te worden: druk de SET-knop in zolang de TRANS.-knop brandt.

Romantic in Bovenkerk Kampen	
Mem : 1	 Sw
Trans : 0/440	
Temp : Equal	
Amb : Center	
Cresc : Off	

4.12 Crescendo pedaal

Met een crescendo pedaal kunnen verschillende registraties in 20 stappen worden ingeschakeld. Deze registraties beginnen bij zeer zacht (pianissimo) tot zeer sterk (tutti).

De standaard ingestelde registercombinaties van de crescendo pedaal stappen kunnen worden gewijzigd door de gebruiker. Zie § 5.2 Crescendo.

Activeren van het crescendo pedaal

Als het crescendo pedaal niet is geactiveerd staat de melding Cresc:Off op het display.

Romantic in Bovenkerk Kampen	
Mem : 1	 Sw
Trans : 0/440	
Temp : Equal	
Amb : Center	
Cresc : off	

Activeer het crescendo pedaal door de CR-knop in te drukken. Het display geeft aan welke stap is ingesteld.

Romantic in Bovenkerk Kampen	
Mem : 1	 Sw
Trans : 0/440	
Temp : Equal	
Amb : Center	
Cresc : 0	

Crescendo pedaal als extra zwelpedaal

Het crescendo pedaal kan ook als zwelpedaal worden ingesteld.

Zie hiervoor § 5.5 Expression Pedals.

Als het crescendo pedaal als zwelpedaal is ingesteld zijn alle functies van het crescendo pedaal uitgeschakeld.

4.13 Quick Access

Quick Access (snelle toegang) is een functie om snel toegang te krijgen tot bepaalde functies van het orgel.

4.13.1 Programmeermodus crescendo pedaal

Deze functie is niet beschikbaar als het crescendo pedaal is ingesteld als zwelpedaal.

Het tegelijk indrukken van de SET- en de CR-knop brengt u direct in de programmeermodus van het crescendo pedaal.

Zie § 5.2 Crescendo, punt 4 voor de vervolgstappen.

4.13.2 Klaviertoewijzing Orchestrals

Deze functie is alleen beschikbaar als het orgel is voorzien van het optionele Premium of Platinum Voice Pakket.

Druk de SET-knop in tegelijk met een knop van een solo- of orkeststem, bijvoorbeeld Panfluit. Op het display verschijnt de ingestelde toewijzing.

Druk een toets in van het manuaal of pedaal waaraan de betreffende solo- of orkeststem moet worden toegewezen, of druk de SET- of MENU-knop in om de toewijzing ongewijzigd te laten.

Panflute
Assigned to: Great

Select keyboard or
Use SET or MENU

5 JOHANNUS MENU

In het Johannus Menu kunnen diverse functies van het orgel ingesteld worden. Druk de MENU-knop in om het Johannus Menu op het display te activeren. Gebruik de - en + knoppen om in het menu te navigeren. Gebruik de SET-knop om een keuze te bevestigen. Gebruik de MENU-knop om te annuleren of een stap terug in het menu te doen.

Het Johannus Menu bestaat uit de volgende functies:

Funcities	Nederlandse vertaling	Meer informatie
Ambiance	Ruimtebeleving	§ 5.1
Crescendo	Crescendo	§ 5.2
Datadump	Gegevens dump	§ 5.3
Demo Songs	Muziek demo's	§ 5.4
Expression Pedals	Zweltreden	§ 5.5
Keyboard Config	Manuaal Instelling	§ 5.6
Key Volumes	Toets Volumes	§ 5.7
MIDI Config	MIDI Instelling	§ 5.8
Orchestrales	Orkeststemmen	§ 5.9
Reset Procedures	Herstel Procedures	§ 5.10
Reverb Settings	Akoestiek Instellingen	§ 5.11
Startup Settings	Opstart Instellingen	§ 5.12
Temperaments	Stemmingen	§ 5.13
Tracker action	Mechaniek	§ 5.14
Tuning	Toonhoogte	§ 5.15
Tweeter settings	Hogetonenluidspreker instelling	§ 5.16
Version	Versie	§ 5.17

5.1 Ambiance

Adaptive Ambiance System is een functie die in combinatie met LIVEreverb de orgelklank in de ruimte plaatst. Er is keuze uit vier locaties: aan de speeltafel, voor-, midden- of achterin de kerk.

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie *Ambiance* op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnen de vier keuzemogelijkheden met een pijl voor de actuele keuze.
4. Selecteer met de - en + knoppen de gewenste keuze.
5. Druk de SET-knop in ter bevestiging.
6. Druk de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

5.2 Crescendo

Het crescendo pedaal heeft 20 vooringestelde registraties, oplopend van zeer zacht (pianissimo) tot zeer sterk (tutti). Deze vooringestelde registraties kunnen gewijzigd worden.

Stap 0 van het crescendo pedaal is niet te wijzigen.

1. Druk de MENU-knop in.

-
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie *Crescendo* op het display.
 3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt de eerste stap van het crescendo pedaal.
 4. Selecteer met de - en + knoppen de stap die gewijzigd moet worden.
 5. Wijzig de registratie en druk op de SET-knop om de wijziging in het geheugen vast te leggen.
 6. Herhaal punten 4 en 5 als nog meer crescendo pedaal stappen gewijzigd moeten worden.
 7. Druk 2x de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

5.3 Datadump

De functie Datadump zendt een aantal instellingen van het orgel via de MIDI SEQ.- uitgang naar een opslagmedium (bijvoorbeeld de Johannus Sequencer+). Zie § 3.4 Externe aansluitingen.

De instellingen die gezonden worden zijn: de inhoud van alle setzer geheugenplaatsen en alle instellingen die u via het Johannus Menu kunt programmeren uitgezonderd de Key Volumes (toets volumes). Key Volumes instellingen zijn een onderdeel van de intonatatiegegevens. Deze kunnen door de optionele Johannus Intonat software worden ontvangen.

a. Instellingen zenden

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie *Datadump* op het display.
3. Druk de SET-knop in. De tekst *Press SET to send data* verschijnt op het display.
4. Controleer of het opslagmedium, bijvoorbeeld Johannus Sequencer+, goed is aangesloten.
5. Druk de SET-knop in. Gedurende het versturen van de data verschijnt op het display *Sending data*. Het versturen van de data duurt enige tijd.

Gebruik het orgel niet als de tekst *Sending data* op het display staat.

6. Als de datadump compleet is wordt automatisch terug gegaan naar het hoofdmenu.
7. Druk de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

b. Instellingen ontvangen

Het ontvangen van een data pakket door het orgel staat los van het Johannus Menu en kan gedaan worden op ieder moment dat het orgel aan staat, behalve tijdens het afspelen van een muziek demo.

Verzekert u ervan alleen data bestanden te gebruiken die van hetzelfde instrument afkomstig zijn. Het ontvangen van data bestanden van andere instrumenten kan leiden tot ernstige verstoring van de werking van het instrument.

1. Controleer of het opslagmedium, bijvoorbeeld Johannus Sequencer+, met het eerder opgenomen databestand goed is aangesloten.

-
2. Start het verzenden van het databestand op de sequencer. Op het display van het orgel verschijnt de melding dat een databestand wordt ontvangen.
 3. Als het ontvangen van het databestand gereed is wordt automatisch terug gekeerd naar het basisscherm.

5.4 Demo Songs

De functie Demo Songs speelt twaalf verschillende muziek demo's af.

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie Demo Songs op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt een lijst met beschikbare muziek demo's.
4. Kies met de - en + knoppen een van de twaalf muziek demo's.
5. Druk de SET-knop in om de muziek demo te selecteren.
6. Kies met de - en + knoppen of alleen de geselecteerde muziek demo afgespeeld moet worden (play one demo) of alle muziek demo's (play all demo's).
7. Druk de SET-knop in om het afspelen van de geselecteerde muziek demo('s) te starten. Op het display verschijnen de titel en de componist van de muziek demo.

Tijdens het afspelen van een muziek demo worden de bedieningsfuncties van het orgel buiten gebruik gesteld, behalve de volgende functies:

- a. Met de **0-knop** is het afspelen van de demo song te stoppen.
- b. Met de **volumeregelaar Orgel** is het totale orgelvolumen aan te passen.
- c. Met de **volumeregelaar Akoestiek** is het galmvolumen aan te passen.

8. Druk na het afspelen van de muziek demo('s) 2x de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

5.5 Expression Pedals

Het orgel is uitgevoerd met PEPC™ (Programmable Expression Pedal Configuration). Hiermee zijn de zweltreden naar eigen inzicht te configureren.

We onderscheiden twee soorten zweltreden:

Zwelpedaal: dynamiek door toe- en afname van volume. In een pijporgel wordt dit bereikt door de lamellen van een zwelkast dicht of open te doen. Zie ook § 4.2 Zweltreden.

Crescendo pedaal: dynamiek door toe- en afname van registers. Zie ook § 4.12 Crescendo pedaal.

- a. Een zweltrede kan voor meerdere werken tegelijk als zwelpedaal ingesteld worden.
- b. Een werk kan maar aan 1 zweltrede tegelijk gekoppeld worden.
- c. Een zweltrede kan niet tegelijk als zwelpedaal en crescendo pedaal ingesteld worden.

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Expression Pedals` op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnen de beschikbare zweltreden.
4. Selecteer met de - en + knoppen de zweltrede waarvan de instelling gewijzigd moet worden.
5. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnen de beschikbare mogelijkheden. Achter de mogelijkheden wordt met een 'vinkje' de actuele instelling aangegeven.
6. Selecteer met de - en + knoppen de gewenste instelling.
 - `Ch` : Zwelpedaal voor het Positief (*alleen Positief 350*)
 - `Gt/Pd` : Zwelpedaal voor het Hoofdwerk/Pedaal
 - `Sw` : Zwelpedaal voor het Zwelwerk
 - `Cresc` : Crescendo pedaal
7. Druk de SET-knop in. De pijl verspringt naar de keuze positie.
8. Selecteer of met de - en + knoppen de werking.
9. Druk de SET-knop in ter bevestiging.
10. Druk de MENU-knop in om terug te keren naar het Expression Pedals menu.
11. Herhaal eventueel stappen 4 tot en met 10 voor de overige zweltreden.
12. Druk 2x de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

5.6 Keyboard Config

De functie Keyboard Config stelt de werking van de manuaaltoetsen in.

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Keyboard Config` op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnen de beschikbare manualen.
4. Kies met de - en + knoppen het manuaal waarvan de instelling gewijzigd moet worden.
 - `Choir`: Positief (*alleen Positief 350*)
 - `Great`: Hoofdwerk
 - `Swell`: Zwelwerk
5. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnen de beschikbare opties.
6. Kies met de - en + knoppen een instelling voor de werking van de toetsen.
 - `Automatic`: Het manuaal is ingesteld op High. Als er een programmeerbaar MIDI-register of optionele solo- of orkeststem wordt geactiveerd, wordt het manuaal automatisch ingesteld op Velocity.
 - `High`: De toetsen spreken aan als ze gering worden ingedrukt.
 - `Low`: De toetsen spreken aan als ze verder worden ingedrukt.
 - `Velocity`: De toetsen zijn aanslaggevoelig.
7. Druk de SET-knop in. De manuaalinstelling wordt nu opgeslagen in het geheugen. Op het display verschijnen weer de beschikbare manualen.
8. Herhaal stappen 4 - 7 om de instellingen van een ander manuaal te wijzigen of druk 2x de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

5.7 Key Volumes

Met de functie Key Volumes kan per register het toetsvolume worden aangepast.

De functie Key Volumes bestaat uit de volgende subfuncties:

- Adjust (aanpassen toetsvolumes)
- Reset one stop (herstellen toetsvolumes van een register)
- Reset ALL stops (herstellen toetsvolumes van alle registers)

a. Adjust

De subfunctie Adjust stelt het volume per toets, register en intonatiestijl in.

Toetsvolumes van de optionele solo- en orkeststemmen kunnen niet worden aangepast.

1. Schakel alle registers uit.
2. Selecteer een intonatiestijl of -variatie.
3. Druk de MENU-knop in.
4. Selecteer met de - en + knoppen de functie *Key Volumes* op het display.
5. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnen de subfuncties van de functie Key Volumes.

Als er om een pincode wordt gevraagd, is de functie Key Volumes beveiligd op verzoek van de eigenaar. Neem contact op met de eigenaar of dealer om de pincode te achterhalen. Voer deze in door gebruik te maken van de knoppen van het setzergeheugen en druk daarna op de SET-knop.

Enter Code:
- - - -

6. Selecteer met de - en + knoppen de subfunctie *Adjust* en druk de SET-knop in. Op het display verschijnt de vraag een register te kiezen waarvan de toetsvolumes gewijzigd moeten worden.
7. Activeer één register. Op het display verschijnt de vraag een toets in te drukken.
8. Druk één toets in op het corresponderende werk en houd de toets vast. Op het display verschijnt achter *Key*: de toetsindicatie en achter *Volume*: het volume.
9. Kies met de - en + knoppen het gewenste volume.
10. Druk de SET-knop in om de wijziging op te slaan. Op het display verschijnt de vraag om bevestiging. Kies met de - en + knoppen voor *No* of *Yes*.
11. Druk de SET-knop in ter bevestiging.
12. Druk de MENU-knop in om terug te keren naar het Key Volumes menu.
13. Als de wijziging niet is opgeslagen verschijnt in het display *Discard changes?*. Kies met de - en + knoppen voor *Yes* indien de wijzigingen niet opgeslagen moeten worden en druk de SET-knop in. Ga naar punt 17.
14. Kies met de - en + knoppen voor *No* indien de wijzigingen alsnog opgeslagen moeten worden en druk de SET-knop in.
15. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt de vraag of de wijzigingen opgeslagen moeten worden.
16. Kies met de - en + knoppen voor *Yes*. Druk de SET-knop in ter bevestiging.
17. Druk 3x de MENU-knop in om het Johannes Menu te verlaten.

Het is mogelijk meerdere toetsvolumes te wijzigen door een andere toets in te drukken of een ander register te kiezen.

b. Reset one stop

De subfunctie Reset one stop herstelt de toetsvolumes voor één register in één intonatiestijl of -variatie naar de fabrieksinstellingen.

1. Schakel alle registers uit.
2. Selecteer een intonatiestijl of -variatie.
3. Druk de MENU-knop in.
4. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Key Volumes` op het display.
5. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnen de subfuncties van de functie `Key Volumes`.

Als er om een pincode wordt gevraagd, is de functie `Key Volumes` beveiligd op verzoek van de eigenaar. Neem contact op met de eigenaar of dealer om de pincode te achterhalen. Voer deze in door gebruik te maken van de knoppen van het setzergeheugen en druk daarna op de SET-knop.

Enter Code:
- - - -

6. Selecteer met de - en + knoppen de subfunctie `Reset one stop` op het display.
7. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt de vraag een register te kiezen om te herstellen.
8. Activeer één register. Op het display verschijnt de vraag om bevestiging.
9. Kies met de - en + knoppen voor `No` of `Yes`.
10. Druk de SET-knop in ter bevestiging en om terug te keren naar het `Key Volumes` menu.
11. Druk 2x de MENU-knop in om het `Johannus Menu` te verlaten.

c. Reset ALL stops

De subfunctie Reset ALL stops herstelt de toetsvolumes van alle registers in één intonatiestijl of -variatie naar de fabrieksinstelling.

1. Selecteer een intonatiestijl of -variatie.
2. Druk de MENU-knop in.
3. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Key Volumes` op het display.
4. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnen de subfuncties van de functie `Key Volumes`.

Als er om een pincode wordt gevraagd, is de functie `Key Volumes` beveiligd op verzoek van de eigenaar. Neem contact op met de eigenaar of dealer om de pincode te achterhalen. Voer deze in door gebruik te maken van de knoppen van het setzergeheugen en druk daarna op de SET-knop.

Enter Code:
- - - -

5. Selecteer met de - en + knoppen de subfunctie `Reset ALL stops` op het display.

-
6. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt de vraag om bevestiging.
 7. Kies met de - en + knoppen voor *No* of *Yes*.
 8. Druk de SET-knop in ter bevestiging en om terug te keren naar het Key Volumes menu.
 9. Druk 2x de MENU-knop in om het Johannes Menu te verlaten.

5.8 MIDI Config

MIDI is een protocol voor communicatie tussen het orgel en andere apparatuur, zoals computer, Johannes Sequencer+ of andere muziekinstrumenten.

Met de programmeerbare MIDI-registers kunt u een willekeurige modulestem via een willekeurig MIDI-kanaal (1-16) aansturen.

De vier programmeerbare delen van de MIDI-code zijn: Channel, MSB, LSB en Voice.

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie *MIDI Config* op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt de vraag een MIDI register te activeren.
4. Selecteer het MIDI-register dat geprogrammeerd moet worden. Op het display verschijnen nu de instellingen van het desbetreffende MIDI register met de pijl bij de waarde van het MIDI-kanaal.
5. Selecteer met de - en + knoppen het gewenste MIDI-kanaal.
6. Druk de SET-knop in. De pijl verspringt naar de MSB waarde.
7. Selecteer met de - en + knoppen de gewenste MSB waarde.
8. Druk de SET-knop in. De pijl verspringt naar de LSB waarde.
9. Selecteer met de - en + knoppen de gewenste LSB waarde.
10. Druk de SET-knop in. De pijl verspringt naar de Voice waarde.
11. Selecteer met de - en + knoppen de gewenste Voice waarde.
12. Druk de SET-knop in. De gekozen waarden worden nu opgeslagen in het geheugen. De pijl verspringt weer naar de waarde van het MIDI-kanaal.
13. Druk 2x de MENU-knop in om het Johannes Menu te verlaten.

5.9 Orchestrals

Menu item 'Orchestrals' is alleen beschikbaar als het orgel is voorzien van een Premium of Platinum Voice Pakket.

Met een optionele Premium of Platinum Voice Pakket is het orgel voorzien van een aantal solo- en orkeststemmen.

De solo- en orkeststemmen zijn standaard bespeelbaar vanaf een door de fabriek bepaald klavier. Via het Johannes Menu is dit door de gebruiker te wijzigen.

Toewijzing van een solo- of orkeststem aan een klavier kan ook via de functie Quick Access. Zie ook § 4.13 Quick Access.

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie *Orchestrals* op het display.

3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnen de solo- en orkeststemmen.
4. Selecteer met de - en + knoppen de solo- of orkeststem waarvan het klavier gewijzigd moet worden.
5. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt de huidige klaviertoewijzing van de solo- of orkeststem.
6. Druk een toets in van het klavier of pedaal waaraan u de solo- of orkeststem wilt toewijzen. Op het display verschijnt de nieuwe toewijzing.
7. Druk 3x de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

5.10 Reset Procedures

Met de functie Reset Procedures kunnen een aantal instellingen terug gezet worden naar de fabrieksinstellingen.

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Reset Procedures` op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt een lijst van functies die naar de fabrieksinstelling terug gezet kan worden.
4. Selecteer met de - en + knoppen de gewenste reset procedure:
 - `Crescendo default`: Zet de fabrieksinstelling van de 20 registercombinaties van het crescendo pedaal terug.
 - `Cust. Temperament def.:` Zet de programmeerbare stemming naar neutraal (gelijkzwevend).
 - `Expression Pedals def.:` Zet de fabrieksinstelling van de zweltreden terug.
 - `Memory default`: Maakt het gehele setzergeheugen leeg.
 - `MIDI default`: Zet de fabrieksinstelling van de MIDI-registers terug.
 - `Preset default`: Zet de fabrieksinstellingen van het voorgeprogrammeerd geheugen terug.
 - `Reverb default`: Zet de fabrieksinstellingen van de galm terug.
 - `Tracker Action default`: Zet de fabrieksinstelling van de mechaniekgeluiden terug.
 - `Tweeter Volume default`: Zet de fabrieksinstelling van de hogetonenluidsprekers terug.

De volgende Reset procedures zijn alleen beschikbaar als het orgel is voorzien van een optioneel Premium of Platinum Voice Pakket:

- `Orchestra` default: Zet de fabrieksinstelling van de solo- en orkeststemmen terug.
 - `Special Stop mode def.:` Zet de speciale instellingen voor sommige orkeststemmen terug naar de fabrieksinstelling.
5. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt een vraag om bevestiging.
 6. Kies met de - en + knoppen voor `No` of `Yes` en druk de SET-knop in ter bevestiging en om terug te keren naar het Reset Procedures menu.
 7. Druk 2x de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

5.11 Reverb Settings

Het orgel is uitgevoerd met het LIVEverb nagalmsysteem. Met dit systeem is het mogelijk om per intonatiestijl en -variatie een bijpassende nagalm te kiezen. Het LIVEverb systeem maakt gebruik van opnames van de akoestische eigenschappen van beroemde kerken en concertzalen waardoor een zeer realistische nagalm wordt bereikt.

1. Gebruik de intonatiestijl en -variatielknoppen om een intonatiestijl of -variatie te activeren waarvan de galm gewijzigd moet worden.
2. Druk de MENU-knop in.
3. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Reverb Settings` op het display.
4. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt een lijst met beschikbare kerken en concertzalen met een pijl voor de ingestelde kerk of concertzaal.
5. Selecteer met de - en + knoppen de gewenste kerk of concertzaal.
6. Druk de SET-knop in om de keuze te bevestigen en om terug te keren naar het Johannes Menu.
7. Druk de MENU-knop in om het Johannes Menu te verlaten.

5.12 Startup Settings

Met de functie Startup Settings kunnen de volgende opstart instellingen gemaakt worden:

- a. Chorus On/Off (Chorus aan of uit)
- b. Default Intonation (Intonatiestijl waarin het orgel opstart)
- c. Headphone / Aux-Out (Volume van de hoofdtelefoon / Aux-uitgang)
- d. Side Speakers (Volume Surround luidsprekers)
- e. Special Stops Mode (Instellingen voor speciale orkeststemmen)

a. Chorus On/Off

Met Startup Setting Chorus On/Off wordt bepaald of de functie Chorus bij het inschakelen van het orgel automatisch moet worden ingeschakeld.

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Startup Settings` op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt een lijst met opstart instellingen.
4. Selecteer met de - en + knoppen de instelling `Chorus On/Off`.
5. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt de ingestelde keuze. De standaardkeuze is `On`.
6. Selecteer met de - en + knoppen de gewenste instelling.
7. Druk de SET-knop in ter bevestiging en om terug te keren naar het Startup Settings menu.
8. Druk 2x de MENU-knop in om het Johannes Menu te verlaten.

b. Default Intonation

Met Startup Setting Default Intonation wordt bepaald welke intonatiestijl bij het inschakelen van het orgel automatisch moet worden ingeschakeld.

-
1. Druk de MENU-knop in.
 2. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Startup Settings` op het display.
 3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt een lijst met opstart instellingen.
 4. Selecteer met de - en + knoppen de instelling `Default Intonation`.
 5. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt een lijst met intonatiestijlen met een pijl voor de ingestelde intonatiestijl.
 6. Selecteer met de - en + knoppen de gewenste intonatiestijl.
 7. Druk de SET-knop in ter bevestiging en om terug te keren naar het Startup Settings menu.
 8. Druk 2x de MENU-knop in om het Johannes Menu te verlaten.

c. Headphone / Aux-Out

Met Startup Setting Headphone / Aux-Out wordt bepaald op welke niveau het volume van de hoofdtelefoon / Aux-uitgang tijdens het inschakelen van het orgel wordt ingesteld.

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Startup Settings` op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt een lijst met opstart instellingen.
4. Selecteer met de - en + knoppen de instelling `Headphone / Aux out`.
5. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt het ingestelde niveau.
6. Selecteer met de - en + knoppen het gewenste niveau.
7. Druk de SET-knop in ter bevestiging en om terug te keren naar het Startup Settings menu.
8. Druk 2x de MENU-knop in om het Johannes Menu te verlaten.

d. Side Speakers

Met Startup Setting Side Speakers wordt bepaald op welke niveau het volume van de Surround luidsprekers tijdens het inschakelen van het orgel wordt ingesteld.

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Startup Settings` op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt een lijst met opstart instellingen.
4. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Side Speakers`.
5. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnen de instellingen voor de linker- en rechterluidspreker.
6. Selecteer met de - en + knoppen de zijde waarvan het niveau gewijzigd moet worden.
7. Druk de SET-knop in. De aanwijzer verspringt naar het ingestelde niveau.
8. Selecteer met de - en + knoppen het gewenste niveau.
9. Druk de SET-knop in ter bevestiging en om terug te keren naar het Side Speakers menu.

Om een juiste balans van de Surround Sound te behouden is het raadzaam beide zijden op een gelijk niveau in te stellen. Gebruik alleen ongelijke niveaus om volumeverschillen door bijvoorbeeld reflecterende voorwerpen aan een zijde te corrigeren.

10. Druk 3x de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

e. Special Stops Mode

Deze functie is alleen beschikbaar als het orgel voorzien is van het optionele Platinum Voice Pakket.

Met Startup Setting Special Stops Mode kunnen speciale instellingen gemaakt worden die worden ingeschakeld bij gebruik van de Harp, Harpsichord en Piano. Als eerste kan bepaald worden of de functie Special Stops Mode moet worden ingeschakeld.

Na inschakeling zijn de volgende functies in te stellen:

- Reverb Program (galmprogrammakeuze)
- Reverb Volume (galmvolume)
- Tweeter Settings (volume hogetonenluidsprekers)

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Startup Settings` op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt een lijst met opstart instellingen.
4. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Special Stops Mode`.
5. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt mogelijkheid tot het in- of uitschakelen van de functie Special Stops Mode. Ga door met nr. 6 als de functie Special Stops Mode moet worden ingeschakeld. Ga naar nr. 12 als de functie Special Stops Mode niet moet worden ingeschakeld.
6. Selecteer met de - en + knoppen `Enabled` om de functie Special Stops Mode in te schakelen.
7. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt een lijst met functies.
8. Selecteer met de - en + knoppen de functie waarvan de instelling veranderd moet worden.
9. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt de ingestelde waarde voor de gekozen functie.
10. Selecteer met de - en + knoppen de gewenste waarde van de gekozen functie. Druk de SET-knop in ter bevestiging en om terug te keren naar het Special Stops Mode menu.
11. Druk 2x de MENU-knop in om terug te keren naar het Startup Settings menu. Ga naar nr. 14.
12. Selecteer met de - en + knoppen `Disabled` om de functie Special Stops Mode uit te schakelen.
13. Druk de SET-knop in ter bevestiging en om terug te keren naar het Startup Settings menu.
14. Druk 2x de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

5.13 Temperaments

De functie Temperaments stelt de stemmingskeuze in. De gekozen stemming is af te lezen op het display achter de tekst `Temp:`.

Er kan uit elf stemmingen gekozen worden:

- Equal (normale of gelijkzwevende stemming)
- Young II
- Vallotti
- Kirnberger III
- Kirnberger II
- Neidhardt III
- Werckmeister III
- 1/6 Meantone (1/6 komma middentoonstemming)
- 1/5 Meantone (1/5 komma middentoonstemming)
- 1/4 Meantone (1/4 komma middentoonstemming)
- Pythagorean

Naast deze 11 stemmingen is het mogelijk een eigen stemming te maken:

- Custom (vrij programmeerbare stemming)

Kiezen van een stemming:

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Temperaments` op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt een lijst met beschikbare stemmingen. De pijl laat zien welke stemming actueel is.
4. Selecteer met de - en + knoppen de gewenste stemming.
5. Druk de SET-knop in om de wijziging op te slaan en om terug te keren naar het Johannus Menu.
6. Druk de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

Maken van een eigen stemming:

Met deze functie is het mogelijk een eigen stemming te maken. Elke toets kan in stappen van 1 cent worden verstemd met een minimum van -50 en een maximum van 50 cents.

De invoer gaat via de toetsen van het middelste octaaf van het hoofdwerk en wordt automatisch doorerekend naar alle toetsen van het orgel.

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Temperaments` op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt een lijst met beschikbare stemmingen. De pijl laat zien welke stemming actueel is.
4. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Custom Programming`.
5. Druk de SET-knop in.
6. Druk een toets in van het middelste octaaf van het Hoofdwerk en houd deze ingedrukt. Op het display is de ingedrukte toets af te lezen met de

-
- stemmingsafwijking. Deze afwijking is aangegeven in cents ten opzichte van de gelijkzwevende temperatuur.
7. Kies met behulp van de - en + knoppen de gewenste toonhoogte van de ingedrukte toets.
 8. Herhaal eventueel stappen 6 en 7 voor de overige toetsen van het middelste octaaf.
 9. Druk 2x de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

De programmeerbare stemming is via de reset procedure `Cust. Temperament def.` weer terug te zetten naar gelijkzwevend temperatuur. Zie § 5.10 Reset Procedures.

5.14 Tracker Action

Met Tracker Action worden samples van 'gerammel' van de toetsmechaniek van pijporgels afgespeeld bij het indrukken van toetsen.

Met de functie Tracker Action kan per intonatiestijl en manueel het volume van de Tracker Action worden ingesteld.

Tracker Action is niet hoorbaar als op het desbetreffende klavier of pedaal een solo- of orkeststem is ingeschakeld.

1. Kies met behulp van de knoppen ROM, SYM, BAR of HIS een intonatiestijl.
2. Druk de MENU-knop in.
3. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Tracker Action` op het display.
4. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt een lijstje van de werken met daarachter het ingestelde volume van de tracker action.
5. Selecteer met de - en + knoppen het werk waarvan het volume van de tracker action gewijzigd moet worden.
6. Druk de SET-knop in. De pijl verspringt naar het ingestelde volume.
7. Kies met de - en + knoppen het gewenste volume.
8. Druk de SET-knop in om het ingestelde volume te programmeren. De pijl springt terug naar de werkkeuze.
9. Herhaal eventueel stappen 5 tot en met 8 om het volume van de tracker action van een ander werk te wijzigen of druk op de knop van een andere intonatiestijl om de instellingen van die stijl te veranderen.
10. Druk 2x de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

5.15 Tuning

Met de functie Tuning kan de toonhoogte van het orgel in stappen van 1 Hz verschoven worden van 426 Hz tot 454 Hz (standaard toonhoogte is $a = 440$ Hz).

De ingestelde toonhoogte is op het display af te lezen direct achter de transpositeur instelling.

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Tuning` op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt de huidige tuning-instelling achter de actuele transposer instelling.

-
4. Kies met de - en + knoppen de gewenste toonhoogte.
 5. Druk de SET-knop in. De gekozen instelling wordt opgeslagen in het geheugen en er wordt terug gekeerd naar het Johannus Menu.
 6. Druk de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

5.16 Tweeter Settings

Met de functie Tweeter Settings kan per intonatiestijl het volume en de functionaliteit van de hogetonenluidsprekers worden ingesteld.

a. Volume hogetonenluidsprekers aanpassen

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Tweeter Settings` op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt de huidige instelling van de functionaliteit van de hogetonenluidsprekers.
4. Selecteer met de knoppen ROM, BAR, SYM of HIS de gewenste intonatiestijl. Kies met de - en + knoppen voor `on`.
5. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt het ingestelde volume van de hogetonenluidsprekers.
6. Selecteer met de - en + knoppen het gewenste volume.
7. Druk de SET-knop in. De gekozen instelling wordt opgeslagen in het geheugen en er wordt terug gekeerd naar het Johannus Menu.
8. Herhaal eventueel stap 3 - 7 om de instelling van een andere intonatiestijl te wijzigen of druk de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

b. Hogetonenluidsprekers uitschakelen

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Tweeter Settings` op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnt de huidige instelling van de functionaliteit van de hogetonenluidsprekers.
4. Selecteer met de knoppen ROM, SYM, BAR of HIS de gewenste intonatiestijl. Kies met de - en + knoppen voor `off`.
5. Druk de SET-knop in. De gekozen instelling wordt opgeslagen in het geheugen en er wordt terug gekeerd naar het Johannus Menu.
6. Herhaal eventueel stap 3 - 5 om de instelling van een andere intonatiestijl te wijzigen of druk de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

5.17 Version

Met de functie Version kan het versienummer van de software van het orgel uitgelezen worden.

1. Druk de MENU-knop in.
2. Selecteer met de - en + knoppen de functie `Version` op het display.
3. Druk de SET-knop in. Op het display verschijnen de gegevens over de softwareversie van het orgel.
4. Druk 2x de MENU-knop in om het Johannus Menu te verlaten.

6 OPTIONELE VOICE PAKKETTEN

Indien het orgel is uitgevoerd met het optionele Premium of Platinum Voice Pakket heeft u de beschikking over een aantal solo- en orkeststemmen (Orchestra's).

Het Premium Voice Pakket bestaat uit de volgende solo orkeststemmen:

- Chimes : klokkenspel
- Flute : fluit
- Panflute : panfluit
- Tuba : tuba
- Trumpet : trompet
- Oboe : hobo
- Clarinet : klarinet

Het Platinum Voice Pakket bestaat uit de solo orkeststemmen van het Premium Voice Pakket plus de volgende orkeststemmen:

- Strings : strijkorkest
- Harp : harp
- Harpsichord : klavecimbel
- Piano I : vleugel met bereik van 5 octaven
- Piano extended : vleugel met bereik van 7 octaven (*alleen Positief 350*)
- Gospel Organ I : gospel orgel met 'full organ' geluid, met Leslie effect
- Gospel Organ II : gospel orgel met 'jazz organ' geluid, met Leslie effect

De solo- en orkeststemmen zijn standaard bespeelbaar vanaf een door de fabriek bepaald klavier. Dit is door de gebruiker te wijzigen via Quick Access, zie § 4.13.2 Klaviertoewijzing Orchestra's, en het Johannus Menu, zie § 5.9 Orchestra's.

6.1 Eigenschappen per stem

Verklaring gebruikte begrippen:

- De omvang van de solo- of orkeststemmen wordt als volgt aangegeven:

Eerste octaaf orgelklavier:	Groot octaaf	C - B
Tweede octaaf orgelklavier:	Klein octaaf	c - b
Derde octaaf orgelklavier:	Eén-gestreept octaaf	c' - b'
Vierde octaaf orgelklavier:	Twee-gestreept octaaf	c'' - b''
Vijfde octaaf orgelklavier:	Drie-gestreept octaaf	c''' - b'''
Hoogste c (zesde octaaf):	Vier-gestreept octaaf	c''''

- Velocity gedrag: hoe gedraagt de solo- of orkeststem zich bij verschillende aanslagsterkte van de toets.

Verschillend velocity gedrag is alleen hoorbaar als de werking van de manuaaltoetsen is ingesteld op 'Automatic' of 'Velocity'. Als de werking van de manuaaltoetsen is ingesteld op 'High' of 'Low' klinkt de solo- of orkeststem altijd met een gemiddelde klank en volume. Zie § 5.6 Keyboard Config voor het instellen van de werking van de manuaaltoetsen.

Chimes	
Nederlandse benaming:	buisklokken
Omvang:	c - c'''
Gebruik met koppels:	normaal
Velocity gedrag:	zwakke aanslag: - zacht volume - ronde klank
	sterke aanslag: - sterk volume - heldere klank
Bijzonderheden:	---

Flute	
Nederlandse benaming:	fluit, dwarsfluit
Omvang:	c - c''''
Gebruik met koppels:	normaal
Velocity gedrag:	zwakke aanslag: - zacht volume - ronde klank - langere tijd tot vibratie - weinig toonaanzet
	sterke aanslag: - sterk volume - heldere klank - kortere tijd tot vibratie - meer toonaanzet
Bijzonderheden:	---

Panflute	
Nederlandse benaming:	panfluit
Omvang:	g - c''''
Gebruik met koppels:	normaal
Velocity gedrag:	zwakke aanslag: - zacht volume - ronde klank
	sterke aanslag: - sterk volume - heldere klank
Bijzonderheden:	---

Tuba	
Nederlandse benaming:	tuba
Omvang:	C - f'''
Gebruik met koppels:	normaal
Velocity gedrag:	zwakke aanslag: - zacht volume - ronde klank
	sterke aanslag: - sterk volume - heldere klank
Bijzonderheden:	---

Trumpet	
Nederlandse benaming:	trompet
Omvang:	c - c''''
Gebruik met koppels:	normaal
Velocity gedrag:	zwakke aanslag: - zacht volume - ronde klank
	sterke aanslag: - sterk volume - heldere klank
Bijzonderheden:	---

Oboe	
Nederlandse benaming:	hobo
Omvang:	c - c''''
Gebruik met koppels:	normaal
Velocity gedrag:	zwakke aanslag: - zacht volume - ronde klank
	sterke aanslag: - sterk volume - heldere klank
Bijzonderheden:	---

Clarinet	
Nederlandse benaming:	klarinet
Omvang:	C - c''''
Gebruik met koppels:	normaal
Velocity gedrag:	zwakke aanslag: - zacht volume - ronde klank
	sterke aanslag: - sterk volume - heldere klank
Bijzonderheden:	---

Strings	
Nederlandse benaming:	strijkers
Omvang:	C - c''''
Gebruik met koppels:	- manuaaltoon wordt gekoppeld naar pedaal - op pedaal komt een extra Contrabas 16' bij
Velocity gedrag:	zwakke aanslag: - zacht volume - ronde klank - milde toonaanzet
	sterke aanslag: - sterk volume - heldere klank - meer toonaanzet
Bijzonderheden:	- 4-delig - klank verdeeld over orgel- en surroundluidsprekers

Harp		
Nederlandse benaming:	harp	
Omvang:	C - c ^{'''}	
Gebruik met koppels:	normaal	
Velocity gedrag:	zwakke aanslag:	- zacht volume - dunne klank
	sterke aanslag:	- sterk volume - volle klank
Bijzonderheden:	Special Stops Mode:	Bij gebruik van de harp worden speciale instellingen voor nagalm en hogetonenluidsprekers ingeschakeld. Zie ook § 5.12 Startup Settings, punt e: Special Stops Mode.
	Demperpedaal:	<p>Harptonen klinken van nature lang door. Om de muziek niet teveel door elkaar te laten lopen zal een harpist regelmatig het uitsterven van de tonen met de handen dempen.</p> <p>Om dit op een orgel te realiseren wordt de f# van het pedaal gebruikt als demperpedaal waarmee de tonen sneller gedempt worden.</p> <p>De onderliggende f mag ingedrukt worden om de hak van de voet op te laten rusten.</p> <p>De toetsen C - e van het pedaal blijven normaal functioneren.</p> <p>De omschakeling van het pedaal wordt bij het inschakelen van de harp kort aangeduid in het display.</p>

Harpsichord		
Nederlandse benaming:	klavecimbel	
Omvang:	C - c ^{'''}	
Gebruik met koppels:	normaal	
Velocity gedrag:	---	
Bijzonderheden:	Special Stops Mode:	Bij gebruik van de harpsichord worden speciale instellingen voor nagalm en hogetonenluidsprekers ingeschakeld. Zie ook § 5.12 Startup Settings, punt e: Special Stops Mode.

Piano I		
Nederlandse benaming:	piano	
Omvang:	C - c ^{'''}	
Gebruik met koppels:	normaal	
Velocity gedrag:	zwakke aanslag:	- zacht volume - ronde klank
	sterke aanslag:	- sterk volume - heldere klank
Bijzonderheden:	Special Stops Mode:	Bij gebruik van de piano worden speciale instellingen voor nagalm en hogetonenluidsprekers ingeschakeld. Zie ook § 5.12 Startup Settings, punt e: Special Stops Mode.
	Sustainpedaal:	Een essentieel onderdeel van pianospel is het gebruik van het sustainpedaal. Om dit op een orgel te realiseren wordt de f# van het pedaal gebruikt als sustainpedaal. De onderliggende f mag ingedrukt worden om de hak van de voet op te laten rusten. De toetsen C - e van het pedaal blijven normaal functioneren. De omschakeling van het pedaal wordt bij het inschakelen van de piano kort aangeduid in het display.

Piano Extended (<i>alleen Positief 350</i>)		
Nederlandse benaming:	piano	
Omvang:	'C - c''''	
Gebruik met koppels:	---	
Velocity gedrag:	zwakke aanslag:	- zacht volume - ronde klank
	sterke aanslag:	- sterk volume - heldere klank
Bijzonderheden:	Omvang:	De Piano Extended (uitgebreide piano) heeft een omvang van 85 toetsen, verdeeld over 3 klavieren. Het middelste klavier klinkt op de normale toonhoogte. Het onderste klavier een octaaf lager en het bovenste klavier een octaaf hoger. Op deze manier is het mogelijk de grotere klavieromvang van een piano te bespelen.
	Special Stops Mode:	Bij gebruik van de piano worden speciale instellingen voor nagalm en hogetonenluidsprekers ingeschakeld. Zie ook § 5.12 Startup Settings, punt e: Special Stops Mode.
	Sustainpedaal:	Een essentieel onderdeel van pianospel is het gebruik van het sustainpedaal. Om dit op een orgel te realiseren wordt de f# van het pedaal gebruikt als sustainpedaal. De onderliggende f mag ingedrukt worden om de hak van de voet op te laten rusten. De toetsen C - e van het pedaal blijven normaal functioneren. De omschakeling van het pedaal wordt bij het inschakelen van de piano kort aangeduid in het display.

Gospel Organ I		
Nederlandse benaming:	Gospel orgel	
Omvang:	C - c ^{'''}	
Gebruik met koppels:	<ul style="list-style-type: none"> - Koppeling naar een ander manuaal is niet mogelijk - Koppeling naar het pedaal schakelt op het pedaal een speciale Gospel Organ pedaalklank in. De manuaalklank van de Gospel Organ wordt niet gekoppeld naar het pedaal. 	
Velocity gedrag:	---	
Bijzonderheden:	Klank:	' Full Organ'-klank
	Leslie:	<p>De Gospel Organ klank is mede karakteristiek door het tremolerende effect van de Leslie-box. Dit effect kent twee standen: langzaam en snel.</p> <p>Als de Leslie-knop niet is geactiveerd klinkt de Gospel Organ met een langzaam tremolo effect. Door de Leslie-knop in te drukken wordt overgegaan naar het snelle tremolo effect.</p> <p>Let op: Als geen van beide Gospel Organs is ingeschakeld kan de Leslie-knop niet geactiveerd worden.</p>

Gospel Organ II		
Nederlandse benaming:	Gospel orgel	
Omvang:	C - c ^{'''}	
Gebruik met koppels:	<ul style="list-style-type: none"> - Koppeling naar een ander manuaal is niet mogelijk - Koppeling naar het pedaal schakelt op het pedaal een speciale Gospel Organ pedaalklank in. De manuaalklank van de Gospel Organ wordt niet gekoppeld naar het pedaal. 	
Velocity gedrag:	---	
Bijzonderheden:	Klank:	' Jazz Organ'-klank met percussie
	Leslie:	<p>De Gospel Organ klank is mede karakteristiek door het tremolerende effect van de Leslie-box. Dit effect kent twee standen: langzaam en snel.</p> <p>Als de Leslie-knop niet is geactiveerd klinkt de Gospel Organ met een langzaam tremolo effect. Door de Leslie-knop in te drukken wordt overgegaan naar het snelle tremolo effect.</p> <p>Let op: Als geen van beide Gospel Organs is ingeschakeld kan de Leslie-knop niet geactiveerd worden.</p>

6.2 Uitsluitingen

Een aantal orkeststemmen kan niet tegelijkertijd gespeeld worden:

- Harp, Piano I en Piano Extended kunnen niet tegelijkertijd gespeeld worden.
- Gospel Organ I en Gospel Organ II kunnen niet tegelijkertijd gespeeld worden.

Wordt een orkeststem geactiveerd die niet tegelijkertijd met een andere orkeststem kan spelen, dan wordt de andere orkeststem automatisch uitgeschakeld.

7 ONDERHOUD, STORINGEN EN GARANTIE

7.1 Onderhoud

Overzicht

Onderdeel	Onderhoud	Frequentie
Meubel	Schoonmaken. Zie § 7.1.1	Indien nodig
Manualen	Schoonmaken en krassen wegwerken. Zie § 7.1.2	Indien nodig

7.1.1 Onderhoud meubel

Gebruik geen meubel- of teakolie bij het poetsen van het orgelmeubel.
Door direct zonlicht kan het orgelmeubel verkleuren.

1. Maak het meubel schoon met een lichtbevochtigde doek.
2. Wrijf het meubel droog met een niet pluizende doek.

7.1.2 Onderhoud manualen

De manualen zijn van kunststof.

Gebruik geen agressieve vloeistoffen zoals thinner en aceton bij het verwijderen van vlekken.

1. Maak de manualen schoon met een lichtbevochtigde doek.
2. Wrijf de manualen droog met een niet pluizende doek.
3. Werk eventuele krassen weg met autopolish.

7.2 Storingen

Overzicht

Probleem	Oorzaak	Oplossing
Pedaal werkt niet volledig	De pedaal-magneet heeft slecht contact met de magneetschakelaar achter het pedaalpaneel.	Herplaats het pedaal.
Orgelfuncties werken niet optimaal	Het orgel is niet geaard.	Sluit het orgel aan op een wandcontactdoos met randaarde.

7.3 Garantie

In het garantiebewijs zijn alle bepalingen opgenomen. De garantie vervalt bij veranderingen of reparaties aan het orgel door personen of instanties, die hiertoe niet gemachtigd zijn door Global Organ Group b.v.

8 MIDI IMPLEMENTATIES

8.1 MIDI Implementatiekaart

JOHANNUS Organs

MIDI Implementation card

Date: September 2008

Version 1.00

Functions		Transmitted	Recognized	Remarks
Basic Channel	Default Changes	See MIDI Specs See MIDI Specs	See MIDI Specs Y ¹	See MIDI Specs
Mode	Default Messages Altered	Mode 3 N * * * * *	Mode 3 N N	
Note Number	True Voice	36 - 96 * * * * *		
Velocity	Note ON Note OFF	9nH v=1 - 127 9nH (v=64) 9nH (v=0)	9nH v=1 - 127 9nH v=1 - 127 9nH v=0, 8nH v=*	Velocity ON Velocity OFF *=irrelevant
After Touch	Keys Channels	N N		
Pitch Bend		N		
Control Change	7 11 100/101/6 100/101/6	Y Y Y Y		General Volume Expr. pedals Pitch Transposer
Program Change	: True#	See MIDI Specs * * * * *	See MIDI Specs See MIDI Specs	See MIDI Specs See MIDI Specs
System Exclusive		See MIDI Specs	See MIDI Specs	See MIDI Specs
Common	: Song Pos : Song Sel : Tune	N N N	N N N	
System Real Time	: Clock : Commands	N N	N N	
Aux	: Reset All Contr. : Local ON/OFF : All Notes OFF : Active Sense : Reset	N N Y N N	N N Y N N	
Notes	¹ Depends on number of divisions			

Mode 1: OMNI ON, POLY
Mode 3: OMNI OFF, POLY

Mode 2: OMNI ON, MONO
Mode 4: OMNI OFF, MONO

Y=YES
N=NO

8.2 MIDI Specificaties

In deze paragraaf worden de specificaties die in de MIDI implementatiekaart staan meer gedetailleerd uitgewerkt.

Default basic channels (transmitted/recognized)

Positief 250:	1: Hoofdwerk	Positief 350:	1: Positief
	2: Zwelwerk		2: Hoofdwerk
	3: Pedaal		3: Zwelwerk
	12: Registers		4: Pedaal
			12: Registers

Basic channel changes (transmitted)

Programmeerbaar met behulp van MIDI Config. Zie § 5.8 MIDI Config.

Control changes (transmitted)

Controller 7 (07h) Generaal volume, met volumewaarden 40 (28h) - 127 (7Fh).

Controller 11 (0Bh) Zwelpedaal, met volumewaarden 55 (37h) - 127 (7Fh).

Controller 6 (06h) Pitch, met pitchwaarden 33 (21h) - 95 (5Fh).

De pitchwaarde 64 (40h) = A = 440Hz.

Voor de pitch geldt:

LSB 100 (64h) 1 (01h) en het MSB 101 (65h) 0(00h).

Transposer, met transposerwaarden 56 (38h) - 72 (48h).

De transposerwaarde 64 (40h) = A = 440Hz.

Voor de transposer geldt:

LSB 100 (64h) 2 (02H) en het MSB 101 (65h) 0(00h).

Control changes (recognized)

Controller 7 (07h) Generaal volume, met volumewaarden 0 (00h) - 127 (7Fh).

Volumewaarden kleiner dan 40 (28h) worden behandeld als 40 (28h).

Controller 11 (0Bh) Zwelpedaal, met volumewaarden 0 (00h) - 127 (7Fh).

Volumewaarden kleiner dan 55 (37h) worden behandeld als 55 (37h).

Program changes (transmitted/recognized)

Orgel registers: Afhankelijk van het aantal registers en de registervolgorde.

MIDI-registers (programmeerbaar): 1-128. Zie § 5.8 MIDI Config.

System exclusive messages (transmitted/recognized)

Elke 'sys ex' (system exclusive) message ziet er voor het grootste gedeelte hetzelfde uit. De eerste 7 bytes en de laatste byte zijn altijd hetzelfde. Alleen de waarde van de 8e byte varieert. Dit is de algemene door Johannus gebruikte 'sys ex message': F0 00 4A 4F 48 41 53 XX F7 (hexadecimaal). Bij de hieronder beschreven 'sys ex messages' wordt daarom alleen de waarde van de 8e byte (XX) vermeld en vanaf welke uitgang deze verzonden wordt.

All stops off (alle registers uit)

De 'all stops off' sys ex code is 7F. Deze sys ex code wordt via de MIDI SEQ.-uitgang verzonden bij het lang indrukken van de 0-knop. Bij het ontvangen van een 'all stops off' sys ex code worden alle registers op het instrument uitgezet.

Drukknop waarden

Bij het indrukken van een knop wordt via de MIDI MOD.-uitgang een sys ex code verzonden met de waarde van de knop die ingedrukt wordt (bijvoorbeeld PP = 00 P = 01).

Deze sys ex codes zijn alleen van belang wanneer u de Johannus Sound Module CSM 128 op uw instrument heeft aangesloten.

Overige MIDI-codes (transmitted)

Druk de 0-knop in om via de MIDI SEQ.-uitgang de sys ex code, 'all stops off' en alle volume-instellingen te versturen.

Voor EU-landen:

For EU Countries

- UK** This symbol indicates that in EU countries, this product must be collected separately from household waste, as defined in each region. Products bearing this symbol must not be discarded together with household waste.
- DE** Dieses Symbol bedeutet, dass dieses Produkt in EU-Ländern getrennt vom Hausmüll gesammelt werden muss gemäß den regionalen Bestimmungen. Mit diesem Symbol gekennzeichnete Produkte dürfen nicht zusammen mit den Hausmüll entsorgt werden.
- FR** Ce symbole indique que dans les pays de l'Union européenne, ce produit doit être collecté séparément des ordures ménagères selon les directives en vigueur dans chacun de ces pays. Les produits portant ce symbole ne doivent pas être mis au rebut avec les ordures ménagères.
- IT** Questo simbolo indica che nei paesi della Comunità europea questo prodotto deve essere smaltito separatamente dai normali rifiuti domestici, secondo la legislazione in vigore in ciascun paese. I prodotti che riportano questo simbolo non devono essere smaltiti insieme ai rifiuti domestici. Ai sensi dell'art. 13 del D.Lgs. 25 luglio 2005 n. 151.
- ES** Este símbolo indica que en los países de la Unión Europea este producto debe recogerse aparte de los residuos domésticos, tal como está regulado en cada zona. Los productos con este símbolo no se deben depositar con los residuos domésticos.
- PT** Este símbolo indica que nos países da UE, a recolha deste produto deverá ser feita separadamente do lixo doméstico, de acordo com os regulamentos de cada região. Os produtos que apresentem este símbolo não deverão ser eliminados juntamente com o lixo doméstico.
- NL** Dit symbool geeft aan dat in landen van de EU dit product gescheiden van huishoudelijk afval moet worden aangeboden, zoals bepaald per gemeente of regio. Producten die van dit symbool zijn voorzien, mogen niet samen met huishoudelijk afval worden verwijderd.
- DK** Dette symbol angiver, at i EU-lande skal dette produkt opsamles adskilt fra husholdningsaffald, som defineret i hver enkelt region. Produkter med dette symbol må ikke smides ud sammen med husholdningsaffald.
- NO** Dette symbolet indikerer at produktet må behandles som spesialavfall i EU-land, iht. til retningslinjer for den enkelte regionen, og ikke kastes sammen med vanlig husholdningsavfall. Produkter som er merket med dette symbolet, må ikke kastes sammen med vanlig husholdningsavfall. Apparaten må tilkoples jordet stikkontakt.

- SE** Symbolen anger att i EU-länder måste den här produkten kasseras separat från hushållsavfall, i enlighet med varje regions bestämmelser. Produkter med den här symbolen får inte kasseras tillsammans med hushållsavfall. Apparaten skall anslutas till jordat uttag.
- FI** Tämä merkintä ilmaisee, että tuote on EU-maissa kerättävä erillään kotitalousjätteistä kunkin alueen voimassa olevien määräysten mukaisesti. Tällä merkinnällä varustettuja tuotteita ei saa hävittää kotitalousjätteiden mukana. Laite on liitettävä suojakoskettimilla varustettuun pistorasiaan.
- HU** Ez a szimbólum azt jelenti, hogy az Európai Unióban ezt a terméket a háztartási hulladéktól elkülönítve, az adott régióban érvényes szabályozás szerint kell gyűjteni. Az ezzel a szimbóllumal ellátott termékeket nem szabad a háztartási hulladék közé dobni.
- PL** Symbol oznacza, że zgodnie z regulacjami w odpowiednim regionie, w krajach UE produktu nie należy wyrzucać z odpadami domowymi. Produktów opatrzonych tym symbolem nie można utylizować razem z odpadami domowymi.
- CZ** Tento symbol udává, že v zemích EU musí být tento výrobek sbíráán odděleně od domácího odpadu, jak je určeno pro každý region. Výrobky nesoucí tento symbol se nesmí vyhazovat spolu s domácím odpadem.
- SK** Tento symbol vyjadruje, že v krajinách EÚ sa musí zber tohto produktu vykonávať oddelene od domového odpadu, podľa nariadení platných v konkrétnej krajine. Produkty s týmto symbolom sa nesmú vyhazovať spolu s domovým odpadom.
- EE** See sümbol näitab, et EL-i maades tuleb see toode olemprügist eraldi koguda, nii nagu on igas piirkonnas määratletud. Selle sümboliga märgitud tooteid ei tohi ära visata koos olmeprügiga.
- LT** Šis simbolis rodo, kad ES šalyse šis produktas turi būti surenkamas atskirai nuo buitinių atliekų, kaip nustatyta kiekviename regione. Šiuo simboliu paženklininti produktai neturi būti išmetami kartu su buitinėmis atliekomis.
- LV** Šis simbols norāda, ka ES valstīs šo produktu jāievāc atsevišķi no mājsaimniecības atkritumiem, kā noteikts katrā reģionā. Produkts ar šo simbolu nedrīkst izmest kopā ar mājsaimniecības atkritumiem.
- SI** Ta simbol označuje, da je treba proizvod v državah EU zbirati ločeno od gospodinjskih odpadkov, tako kot je določeno v vsaki regiji. Proizvoda tem znakom ni dovoljeno odlagati skupaj z gospodinjskimi odpadki.
- GR** Το σύμβολο αυτό υποδηλώνει ότι στις χώρες της Ε.Ε. το συγκεκριμένο προϊόν πρέπει να συλλέγεται χωριστά από τα υπόλοιπα οικιακά απορρίμματα, σύμφωνα με όσα προβλέπονται σε κάθε περιοχή. Τα προϊόντα που φέρουν το συγκεκριμένο σύμβολο δεν πρέπει να απορρίπτονται μαζί με τα οικιακά απορρίμματα.

CE Dit product voldoet aan Europese richtlijnen EMCD 2014/30/EU en LVD 2014/35/EU.

